A°. 1859. N°. 19[illegible]

Opregte *Woensdagsche*

HAARLEMSCHE COURANT

van 17 Augustus.

Deze Courant wordt dagelijks, met uitzondering van Zon- en Feestdagen, uitgegeven. — Prijs: *f* 5 in de drie maanden.

WEENEN, 13 Augustus.

Van een te houden Congres is hier nog niets zekers bekend. Rusland dringt er op aan, en Oostenrijk verklaart zich daartegen. Het gerucht als of Frankrijk reeds aan het verlangen van Oostenrijk zoude hebben toegegeven, is voorbarig. Deze mogendheid heeft zich nog niet verklaard; vermoedelijk omdat zij zich nog niet met Engeland heeft verstaan, nopens de voorwaarden, op welke deze laatstgenoemden Staat zich bereid zou kunnen verklaren om aan dergelijke staatkundige vereeniging deeltenemen.

— Omtrent de aangehouden oostenrijksche schepen, is men het ook nog niet eens geworden. Oostenrijk verlangt het ontslag van al de sedert het uitbreken van den oorlog opgebragte bodems en dit heeft Frankrijk nog niet toegegeven.

BERLIJN, 15 Augustus.

De toestand des Konings is in de drie laatste dagen niet verergerd, en Z. M. gewone geneesheeren hebben den dag van morgen aangewezen als dien, op welken deze toestand eene beslissende wending kan nemen, en de herwaarts gekomen hooggeplaatste personen zich met eenige gerustheid weder zullen kunnen verwijderen. De koninklijke schouwburgen blijven intusschen nog gesloten.

De Napoleons-dag is in de r. k. Hedwigs-kerk plegtig gevierd. De plegtigheid is behalve door het personeel van het gezantschap, door nogal eenige belangstellende personen bijgewoond.

Heden zijn de manschappen van het vierde dienstjaar bij het staande leger (de reserve) met groot verlof ontslagen.

VAN DEN RIJN, 15 Augustus.

Nadat in de beijersche vertegenwoordigende vergadering, de voordragt van den heer *Völck*, met eene gemotiveerde orde van den dag, door den voorzitter voorgedragen, was afgewezen, is de zitting gesloten.

De bedoelde orde van den dag hield ten slotte in, dat de bestaande verordeningen op het Duitsch-Verbond allezins verbetering behoeven en ook daarvoor vatbaar zijn, maar dat deze, even als het bevorderen van zoo vele andere stoffelijke belangen, de medewerking vereischten van eensgezinde Regeringen, en men het gerustelijk aan de beijersche Regering kan toevertrouwen, dat deze geene gelegenheid zal verzuimen om in dit opzigt aan den wensch des volks te beantwoorden, en zij geenszins bepaaldelijk daartoe behoeft te worden uitgenoodigd.

Bij de beraadslaging over deze aangelegenheid heeft de groote meerderheid der Afgevaardigden zich verklaard voor het bestaan van één geheel en vereenigd Duitschland, met Pruissen, maar ook met Oostenrijk, en derhalve voor zoodanige hervorming, als geene inbreuk kan maken op dit grondbeginsel. Deze Afgevaardigden hebben echter tevens begrepen, dat het onmogelijk is om, in de tegenwoordige omstandigheden, aan eenige duitsche centrale magt, welke dan ook, eene volksvertegenwoordiging ter zijde te stellen.

— Bijzondere berigten uit Weenen melden, dat men den 11den dezer nog in 't onzekere was, nopens de wending, welke de ministeriele crisis zoude nemen, en dat zich steeds bezwaren voordeden, omtrent de nieuwe instellingen, die men, in stede der bestaande, in 't leven zoude willen roepen. Ten aanzien van de provinciale verordeningen in de Kroonlanden had men, onder anderen, met gewigtige bedenkingen te kampen, ten aanzien van de magt en den invloed, welken men aan den adel in dezelve zoude kunnen toekennen. Men meent, dat het onbetwistbaar moet worden geacht, dat de oostenrijksche adel eene magt is in den Staat, voornamelijk door zijnen rijkdom en zijn kolossaal grondbezit, en dat, bij eene reorganisatie van het bestaande, noodwendig daarop moet worden gelet. Men acht het echter ondenkbaar om aan dien adel zijne vroegere stelling terug te geven, en terug te komen tot verordeningen, die in een tijd bestonden, in welken was aangenomen, dat de Kroonlanden genoegzaam door den adel en de geestelijkheid werden vertegenwoordigd. Dergelijke bedenkingen komen ook in andere opzigten in menigte voor. Hoe het zij, men houdt het intusschen steeds voor waarschijnlijk, dat de minister van Binnenlandsche Zaken, de heer *v. Bach*, eene andere bestemming zal erlangen, en vermoedelijk met het gezantschap te Rome zal worden belast.

PARIJS, 14 Augustus.

De officiële nota, betreffende de bezetting van Lombardije door de fransche krijgsmagt, houdt in, dat in het genoemde gewest tijdelijk gelegerd zal worden een corps, ter sterkte van 50,000 man, 't welk zal zijn te zamengesteld uit de derde divisien van het 1ste, 3de en 4de legercorps en het geheele 5de legercorps. Uit deze beschikking vloeit voort, dat het 5de corps, gecommandeerd door Prins *Napoleon*, niet wordt vertegenwoordigd bij gelegenheid van den intogt van het leger van Italie, niettegenstaande tot hetzelve behoort het 3de regiment Zouaven, 't welk een luisterrijk aandeel heeft genomen aan het schitterende wapenfeit te Palestro, waar het acht stukken geschut op den vijand heeft veroverd.

In den *Moniteur* wordt inmiddels aangemerkt, dat het 5de legercorps en de verdere troepen, die voor alsnog in Italie blijven, en ook onder anderen het eerste regiment étrangers, 't welk naar Corsica is gezonden, zich zal troosten met de gedachte, dat, hoe wel zij ver verwijderd blijven, zij niet worden vergeten door den Keizer, en dat zij zich dáàr bevinden, waar zij moeten zijn ten einde de bedoelingen van Z. M. in de hand te werken.

Het blijkt niet, dat Prins *Napoleon* zich heeft vertoond bij gelegenheid van den intogt der uit Italie teruggekeerde troepen.

— Wat de door den Keizer verleende kwijtschelding, of vermindering van straf betreft, zoo blijkt het thans, dat 898 veroordeelden in dat gunstbewijs deelen ter zake van verbeterd levensgedrag. Aan 229 personen, die wegens ligte overtredingen waren gevonnisd, is de geheele straf kwijtgescholden. De Keizer heeft den maatregel genomen, ter zake van het Napoleons-feest. De zaak heeft dus het gewone karakter. Men moet alsnu aannemen, dat door Z. M. geene buitengewone amnestie ten behoeve der staatkundige veroordeelden zal worden uitgevaardigd. Vermoedelijk zal dit, vooral na hetgeen dezer dagen onder het publiek is gebragt omtrent eene algemeene en onvoorwaardelijke amnestie, nogal aanleiding geven tot eenige teleurstelling.

♦ — Door den Keizer is het grootkruis van het Legioen-van-Eer verleend aan de divisie-generaals *Marey-Monge*, graaf *de Péluze* en de markies *de Laplace*. — Tot den rang van groot-officier zijn bevorderd de divisie-generaals *de Chasseloup-Laubat*, *de Tarlé*, *de Courtigis*, baron *de Grobon*, *Dubois*, de senateur *Boulay de la Meurthe*, de secretaris van den Senaat *Ferdinand Barrot*, de vice-admiraals *de Suin* en *Lebarbier de Tinan*. — Tot commandeurs zijn onder anderen benoemd de heer *Thibault*, bisschop van Montpellier, en de heeren *de Sainte-Beuve* en *Velpeau*.

— De aandacht is nog steeds gevestigd op het berigt, voorkomende in den *Moniteur* van gisteren, waarin de titel van Groothertog wordt gegeven aan den vorigen Souverein van Toscane en aan diens zoon. Sommigen willen dit beschouwen als een blijk, dat de Regering alhier vast besloten heeft om het groothertogelijke gezag over Toscane te herstellen, des gevorderd met aanwending van wapengeweld. Anderen zijn daarvan geenszins zoo vast overtuigd en maken de aanmerking, dat, vermits de beide Keizers te Villafranca in beginsel hebben vastgesteld den terugkeer der verdrevene Vorsten, het uit den aard der zaak voortvloeit, dat de fransche *Moniteur* den Groothertog van Toscane als zoodanig erkent. Door den afstand van den Groothertog *Leopold* gaat de Kroon over op het hoofd van diens zoon *Ferdinand*, en zoo lang diens regten niet zijn gewijzigd door eenige internationale overeenkomst, is en blijft hij in de oogen van het fransche gouvernement de wettige Souverein van Toscane. De *Moniteur* had hem alzoo met geen anderen naam kunnen en mogen bestempelen.

Voorts zou zeer ten onregte de gevolgtrekking worden gemaakt, dat de jeugdige Prins door de fransche wapenen zal worden hersteld op den troon, *omdat* hij in den *Moniteur* als Groothertog wordt erkend. Ter behoorlijke voorlichting van het publiek acht het half-officiële dagblad *la Patrie* het evenwel noodig om aantevoeren, dat thans reeds de stellige verzekering is gegeven, dat nooit en in geen geval vreemde wapenen zullen kunnen en mogen worden aangewend voor het herstel van die Vorsten; — 't welk eenig en alleen afhangt van den wensch der bevolkingen. Het betreft in dezen eenvoudig de vraag, of de bevolkingen van Midden-Italie aan zich zelven overgelaten de verdrevene Souvereinen zullen terugroepen.

De liberalen schijnen over het algemeen intestemmen met de zienswijze van *la Patrie*, en beschouwen het als eene bepaalde onmogelijkheid, dat de mogendheden, die den vrede te Villafranca hebben gesloten, een bepaald besluit nemen omtrent dit zoo betwiste punt, voor dat de Nationale Vergaderingen zich dienaangaande zullen hebben verklaard.

Het officiële te Florence uitkomende dagblad behelst een artikel, waarin wordt uiteengezet, dat de verkiezingen daar te lande den meest gewenschten uitslag hebben opgeleverd, zoodat de Regering met het volste regt het vertrouwen kan koesteren, dat de bevolking van Toscane de orde en de openbare veiligheid zal handhaven, in afwachting, dat de Nationale Vergadering eene beslissing zal hebben genomen omtrent de toekomst des lands, en een hechten dam zal hebben opgeworpen tegen de kwade praktijken der slechte burgers. In het genoemde blad wordt de Nationale Vergadering van Toscane bestempeld met den naam van de voornaamste der populaire vergaderingen van het Centraal Italie.

Onlangs is in bijzondere berigten uit Florence de aandacht gevestigd op een ontwerp-tractaat, strekkende tot het sluiten van een defensief verbond tusschen de voorloopige Regering van Toscane met de gouvernementen te Parma, te Modena en in de Legatien. Hetgeen dienaangaande is gemeld, wordt bevestigd in particuliere correspondentien uit Bologna, waarbij wordt gevoegd, dat het ontwerp den volledigen bijval heeft verworven van de belanghebbende gouvernementen, zoodat het de alliantie der vier Staten weldra haar beslag zal hebben erlangd. Zooals te naauwernood vermelding behoeft, wordt *Garribaldi* genoemd als de bevelhebber der geallieerde legers, die gezamenlijk tot op eene sterkte van 40,000 man zouden worden gebragt.

Te oordeelen naar de wijze, waarop het te Milaan uitkomende dagblad *la Lombardia* zich uitlaat, zou de sardinische Regering nog geenszins haar voornemen hebben opgegeven om over Venetie een soort van protectoraat uitteoefenen, als door haar sedert de laatste tien jaren is uitgeoefend over de bewoners van het Lombardo-Venetiaansche. Dat blad acht het thans, nu de toestand der italiaansche provincien voor goed zal worden geregeld, de geschikte tijd om de aandacht van die gewesten, welke zich nog niet aan de vreemde heerschappij hebben onttrokken, te vestigen „op den onhoudbaren toestand, welke voor Venetie is ontstaan uit den edelaardigen oorlog, die zoo plotselijk door een onverwachten vrede is geëindigd." Men schijnt eenige beteekenis te moeten hechten aan dit betoog, omdat het dagblad *la Lombardia* bekend staat als het officiele sardinische orgaan voor de aangelegenheden van Lombardije. Te dezer zake worden door dat blad de gewone en buitengewone belastingen en omslagen opgesomd, die nu van de bewoners van het Venetiaansche worden gevorderd en (altijd volgens dat blad) aanleiding hebben gegeven, dat alleen reeds in de hoofdstad Venetie gedurende de maand Junij eenige duizenden personen zouden zijn geëxecuteerd wegens niet-betaling der belasting.

Men maakt de aanmerking, dat, ingeval deze en dergelijke aangelegenheden door den sardinischen vertegenwoordiger ter spraak zijn gebragt in de Réunie te Zurich, het ligt te vermoeden is, dat de oostenrijksche vertegenwoordiger zich daardoor gekrenkt heeft gevoeld.

— Men wil weten, dat de partiële Conferentien, waarbij eene der mogendheden is uitgesloten, geene bevreemding moeten baren, vermits de Réunie in hare eerste zitting reeds zou hebben uitgemaakt, dat sommige vraagstukken van zoodanigen aard zijn, dat zij onmogelijk door de drie mogendheden gelijktijdig kunnen worden besproken.

PARIJS, 15 Augustus.

De hoofdstad is gisteren avond schitterend geïllumineerd geweest. — De dagbladen deelen voor 't overige steeds bijzonderheden mede, omtrent den plegtigen intogt van het leger, waaruit blijkt, dat alles zeer naar wensch is afgeloopen, en de orde nergens op eenigerhande wijze is verstoord. De Keizerlijke Prins bevond zich op de tribune, waarop zijne moeder had plaats genomen. Toen de Keizer zich voor het balcon had geplaatst, was hem door eenen hofbediende de Prins aangeboden. De Keizer had het kind aangenomen, omhelsd en voor zich op het paard gezet, waar het gedurende eenigen tijd was gebleven, onder het uitbundig gejuich van de omstanders, zoo burgers, als militairen, die met geestdrift de kreeten hebben aangeheven van: „leve de Keizer, leve de Keizerin, leve de Keizerlijke Prins!"

— Uit Turin wordt aan een der in het zuiden des lands uitkomende geestelijke organen geschreven, dat het artikel, door den heer *Granier de Cassagnac* geleverd in het half-officiële orgaan *le Constitutionnel*, waarin wordt gehandeld over de ondankbaarheid van Italie, in Sardinie indruk heeft gemaakt, en dat onverwijld een kruistogt is georganiseerd tegen den *Constitutionnel*, welk blad laatstelijk daar eene behandeling heeft ondergaan als die, welke in der tijd het lot is geweest van het orgaan *la Presse*, nadat de publicist *Solar* daarin zijne bijzondere beschouwingen over Italie had uiteengezet. De patriotten hebben gelast, dat het genoemde blad zou worden weggenomen uit alle koffijhuizen en openbare plaatsen, op grond, dat het inzigten had, welke strijdig waren met de wenschen des volks. Er worden zelfs personen gevonden, die in hunnen ijver zoover gingen, dat zij dagelijks het nummer van dat blad met zekere vertooning verbrandden, zoo als het onder kruisband van de post werd ontvangen.

Buiten de koffijhuizen wordt evenwel, naar luid van den clericalen berigtgever, anders geoordeeld over dat bebetoog door lieden, die wat minder drinken, maar die zooveel te meer denken. Onder deze laatsten zou behooren de heer *Ratazzi*, de tegenwoordige minister van Binnenlandsche Zaken, die gebruik heeft gemaakt van het hem, ten gevolge van de schorsing der Constitutie, gelaten absolute gezag, om onder de hand de oppositie-bladen tot omzigtigheid aantesporen, en hen te vermanen om toch vooral bij het beoordeelen der regeringsdaden van Keizer *Napoleon* met de grootste matiging te werk te gaan.

La Gazette de France, het bekende legitimistische blad, meldt, dat den 9den Augustus bij Villafranca eene sardinische en eene oostenrijksche patrouille slaags zijn geweest, wegens verschil over de meerdere of mindere onzijdigheid van het grondgebied, waarop zij zich bevonden, en dit feit aanleiding had gegeven, dat de verdere terugtogt der fransche troepen was geschorst. Volgens de *Univers* is dit berigt waarschijnlijk ongegrond, maar zou, al werd het bevestigd, het feit geenszins zoo gewigtig zijn als door het orgaan der legitimisten wordt beweerd. Het werk door de Keizers te Villafranca tot stand gebragt, zou door een misverstand van eenige soldaten niet in de waagschaal kunnen worden gesteld.

BRUSSEL, 15 Augustus.

Het hier uitkomende russisch-gezinde orgaan *le Nord*, verzekert, naar aanleiding van bijzondere berigten uit Parijs, dat de Conferentie te Zurich zich thans bezig houdt met de afbakening der grensscheiding tusschen het aan Oostenrijk gelaten Venetie en het vergrootte Sardinie, en dat de tweede gevolmagtigden van Sardinie en Oostenrijk naar Turin en Weenen zijn vertrokken, ten einde nadere instructien op dat punt te ontvangen van hunne Regeringen. Volgens *le Nord* is alles wat wordt gemeld omtrent spanning, of misverstand tusschen de gevolmagtigden der drie mogendheden, geheel uit de lucht gegrepen, — wordt tusschen de oostenrijksche en sardinische vertegenwoordigers, telkenmale als de gemeenschappelijke belangen moeten worden besproken, een toon van hoffelijke welwillendheid waargenomen, en bespeurt men eene innige hartelijkheid tusschen die van Frankrijk en Sardinie, waaruit op de meest overtuigende wijze blijkt, dat de twee Staten door hetzelfde gevoel van broederlijke toegenegenheid zijn

bezield op het diplomatieke terrein, waardoor zij op het slagveld zijn vereenigd geweest.

De regeling van den toestand van Venetie, als italiaanschen Bonds-Staat, aan Oostenrijk toebehoorende, zal buiten eenigen twijfel groote moeijelijkheden opleveren, vermits daar te lande eene andere Regering zal moeten optreden. Wat Frankrijk wil, is genoegzaam bekend, en men hoopt, dat Oostenrijk zich rekkelijk zal betoonen.

Ook wat de hertogdommen aangaat, mag men, altijd volgens *le Nord*, aannemen, dat Oostenrijk, bij den drang der omstandigheden, zal toegeven en, na voor de eer van het vaandel, den italiaanschen grond voet voor voet te hebben verdedigd, zal afzien van een tegenstand, die Italie aan vrij wat geduchter schokken zou blootstellen dan die, waarvan het thans verlost is.

Ten slotte verkondigt *le Nord*, dat het Italiaansche Verbond tot stand zal worden gebragt, en de ondervinding zal doen zien, dat diegenen zich bedriegen, die dat Verbond als eene hersenschim beschouwen.

's GRAVENHAGE, 15 Augustus.

Z. M. heeft aan mr. *A. J. Helmich*, op zijn verzoek, met 1° Oct. aanst., eervol ontslag verleend als president van het prov. geregtshof in Overijssel, onder dankzegging voor de vele diensten door hem in onderscheiden regterlijke betrekkingen aan den lande bewezen; — en benoemd: tot burgemeester van Dinteloord *W. Smits*; tot ridder der orde van den Ned. Leeuw *W. F. C. Hamming*, ritm. bij het 3de reg. drag., en zulks ter zake der door hem in vroegere jaren bewezen goede diensten bij de hulpmarechaussée in N.-Holland en Utrecht.

— Bij kon. besluit van 12 Aug., zijn benoemd tot ambtenaren 1ste kl. voor de burgerlijke dienst in Ned. Indie: mr. *A. Makkers*, mr. *J. W. S. van der Aa*, mr. *P. A. Matthes*, mr. *P. C. E. Specht Grijp* en jhr. mr. *H. L. Wichers*; — en tot die der 2de kl.: dr. *A. J. Bergsma*, *T. F. Boerlage*, *F. G. van Delden*, jhr. *C. de Gijselaar*, *G. H. M. Harloff*, *T. Heyting*, *H. P. F. Hoijer* en *H. J. van der Leeuw*.

's GRAVENHAGE, 16 Augustus.

Beschikkende op het rekest van de heeren *F. A. Perrinon*, op het eiland Saint-Martin, *B. Pas* te Amsterdam en *E. L. Tilenius Kruijthoff* te Bussum, benoemde directeuren van eene op te rigten naamlooze vennootschap, onder den titel van *Maatschappij tot zoutwinning op het eiland St. Martin*, heeft Z. M. de Koning bij besluit van 17 Junij zijne bewilliging tot de oprigting dezer Maatschappij verleend.

— Naar men verneemt, is de formatie van het 5de regiment dragonders, bestemd tot Bonds-contingent van Limburg, op den voet van vrede, aldus bepaald: Vier eskadrons, als hoofd-contingent, een eskadron als reserve, en een depot of *erzatz*. De bij dit regiment aangestelde hoofd-officieren zijn een kollonel, regiments-commandant, een luitenant-kollonel en twee majoors.

— Het op gisteren door den franschen gezant gegeven gastmaal, is zeer luisterrijk geweest en bijgewoond door de leden van het corps diplomatique en van de fransche Legatie, den generaal *Dumonceau*, den graaf *v. Randwijk*, groot-meester van H. M. de Koningin, den graaf *van Bylandt* hofmaarschalk van Z. K. H. den *Prins van Oranje*, de ministers van Buitenlandsche Zaken en van Kolonien, en den commissaris des Konings in Zuid-Holland. Z. E. de minister *v. Goltstein* heeft den eersten feestdronk ingesteld op Z. M. den Keizer der Franschen, en deze is beantwoord door den franschen gezant met een gelijken dronk, ter eere van Z. M. den Koning der Nederlanden en de Hoofden der bevriende Staten.

— Bij de beraadslaging over de begrooting voor de gestichten Ommerschans en Veenhuizen in de Eerste Kamer, heeft Z. E. de minister van Binnenlandsche Zaken eenige inlichting gegeven over de in die gestichten in omloop zijnde fictive munt, waarvan het bedrag nog *f* 8094—14 beloopt. Z. E. heeft eene bedenking van den heer *v. Rijckevorsel*, nopens de comptabiliteit van dit papier, 't welk hij gelijk stelde met schatkist-biljetten, of muntpapier, beantwoord, en daarbij doen opmerken, dat die munt alleen bestemd is om aan de verpleegden hun arbeidsloon uittebetalen, die dan daarvoor, in het gesticht, weder hunne benoodigdheden inruilen, derwijze, dat geene verzilvering plaats heeft, dan in geval een verpleegde, welke het gesticht verlaat, daarvan nog iets mogt hebben overgehouden.

Z. E. de minister van Justitie heeft nog eenige inlichtingen gegeven, nopens de naturalisatien, en verzekerd, dat, bij volgende voordragten dienaangaande, zal blijken, of de adressant zijn burgerregt in zijn vaderland al of niet heeft verloren.

Woensdag zal de Kamer in overweging nemen 1° de regeling der loodsdienst; 2° de voorziening, bedoeld bij art. 11 der wet op de voormalige Weeskamers; 3° de toelage aan de gepensioneerde officieren der zeemagt, en 4° de goedkeuring van het tractaat betreffende Timor.

HAARLEM, 16 Augustus.

Heden zijn de volgende telegrammen ontvangen:

TURIN 15 Aug. Heden heeft de Koning te Milaan een dejeuner gegeven in het koninklijk paleis, bij 't welk de maarschalk *Vaillant*, met honderd hoofd-officieren van het fransche leger, tegenwoordig is geweest. De Koning heeft den feestdronk ingesteld op den Keizer; de Prins *van Carignan* op de Keizerin en den keizerlijken Prins; de generaal *Lamarmora* op het fransche leger. De maarschalk *Vaillant* heeft een feestdronk ingesteld op den Koning, het opperhoofd van het schoone en deugdelijke leger, welks vanen, vereenigd met de fransche adelaren, op de oevers van de Zwarte-zee en van de Po zich allerwege heeft getoond als een waardige medestander van het fransche; op den ridderlijken Koning, die het edelaartige zwaard van het Huis van Savoye voert, en dit met zooveel glans te Palestro en Solferino heeft doen schitteren.

TURIN, 16 Augustus. Het nachtelijk feest en de illuminatien zijn zeer luisterrijk geweest; de vreugde, zoo onder de soldaten, als onder de menigte, algemeen, en op vele plaatsen waren opschriften ter eere van Keizer *Napoleon* aangebragt.

MODENA, 15 Augustus. De verkiezingen zijn, onder een grooten toevloed met de meeste orde afgeloopen. Een groot aantal zeer voorname en ook tot de mindere standen behoorende personen, doch allen bekende voorstanders der italiaansche onafhankelijkheid, zijn verkozen. Men noemt den generaal *Fanti*, den markies *Fontanelli*, de graven *Rangoni*, *Malmusi* en andere dergelijke. Allerwege heerscht vreugde.

BERN, 15 Augustus. Volgens een bij de Bonds-Regering ingekomen vertrouwelijk berigt, betoont het bewind te Napels zich genegen om toetegeven aan het verlangen, 't welk aan hetzelve door het lid van den Nationalen-raad, den heer *Latour*, is kenbaar gemaakt, ten aanzien van de zwitsersche regimenten in napelsche dienst. De gemagtigden der drie mogendheden ter Conferentie van Zurich, hebben de uitnoodiging van de Bonds-regering aangenomen om de stad Bern te komen bezoeken.

Omtrent den oogst in de provincie Noord-Holland wordt het navolgende van Regeringswege medegedeeld:

De *tarwe* en *rogge* belooven algemeen een middelmatigen oogst, zoowel van *zaad* als van *stroo*, hoewel het laatstgenoemde gewas, vooral op hooge gronden, door de geheerscht hebbende droogte niet zwaar van korrel is.

Op enkele plaatsen wordt ook melding gemaakt van roest in de *rogge*.

De *garst* levert over het geheel een niet meer dan middelmatigen oogst op.

De *zomergarst* was vroeg en was daarvan op enkele plaatsen de opbrengst zelfs goed te noemen.

De *wintergarst* is ligt van korrel.

De *haver*, hoewel op vele plaatsen veel benadeeld geworden door droogte en noodrijp, op enkele plaatsen zelfs mislukt, levert op andere plaatsen een ruimen oogst op.

De opbrengst der *erwten* is slechts middelmatig, over het geheel toch beter dan die van het vorige jaar, doch zijn de erwten weder op vele plaatsen zeer door ongedierte beschadigd.

Van de *boomsoorten* wordt algemeen een goede oogst verwacht.

Het *mosterdzaad* levert dit jaar weinig op; in vele plaatsen werd het als geheel mislukt beschouwd; algemeen heeft het in het voorjaar veel door de nachtvorsten, later door de zwarte rups te lijden gehad.

Daarentegen was de opbrengst van het *koolzaad* ruim en leverde het *karweizaad* ook een matigen oogst op.

De *boekweit* stond in den voorzomer bijzonder goed, doch had later veel door droogte te lijden.

Het *vlas*, voor zooveel het in dit gewest wordt verbouwd, deed een goeden oogst verwachten, evenzoo de *meekrap*.

Niettegenstaande de bekende ziekte in de *aardappelen* zich op vele plaatsen, voornamelijk in de vroege soorten, heeft doen zien, en men bevreesd is, dat de aardappelen, op hooge gronden gepoot, door de droogte klein van stuk zullen blijven, belooft de aardappelteelt over het algemeen toch goede uitkomsten.

De *graslanden* zijn dit jaar in bijzonder gunstigen toestand, zoodat de eerste hooioogst meer dan gewoon voordeelig was, zoowel wat hoedanigheid, als wat hoeveelheid van het gewonnen hooi betreft. Gedurende de geheerscht hebbende droogte begon men te vreezen voor geringe opbrengst van het nagras of etgroen, doch waren hierop de later gevallen regens van gunstigen invloed en verwacht men ook van de tweede sneê een ruimen oogst.

De berigten omtrent de tuinvruchten luiden van het voorjaar en den voorzomer gunstig, doch hadden de vruchten later mede veel te lijden van de droogte.

Boomvruchten zijn algemeen schaarsch.

De gezondheidstoestand van het vee is bijna overal gunstig; uit enkele plaatsen wordt echter van longziekte onder het rundvee en van ziekte onder de varkens melding gemaakt.

— De Harderwijker stoomboot, die den 15den des namiddags van Amsterdam is vertrokken, is, zoo gemeld wordt, op de hoogte van Muiderberg lek geworden en gezonken. De passagiers zijn door een visscher van Vollendam opgenomen en te Harderwijk aangebragt.

— Het britsche monster-stoomschip, voorheen de *Leviathan*, thans de *Great Eastern* genaamd, is genoegzaam geheel uitgerust. De zes masten, van ongewone afmetingen zijn geplant; de werktuigen, zoo voor de schroef, als voor de raderen zijn beproefd en werken geleidelijk. De groote zalen, voor de passagiers van de eerste en tweede klasse, zijn genoegzaam gereed en prachtig ingerigt en versierd. In dezelve zijn reeds feesten gegeven. De afzonderlijke vertrekken en slaapplaatsen zijn van eene meer dan gewone uitgebreidheid en mede in gereedheid gebragt, en met een en ander is men zoo verre gevorderd, dat dit schip, met hetwelk, des noods, 8 à 10,000 personen zullen kunnen worden vervoerd, en men, binnen dertig dagen, van de engelsche kust naar Calcutta meent te kunnen varen, in de maand September zijne eerste proefreis zal kunnen ondernemen. Hoe ver die proefreis zich zal uitstrekken, schijnt nog niet vast bepaald.

BEURS VAN AMSTERDAM.

Prijzen der Effecten.

16 *Augustus* 1859. 4½ *ure.*

	van	*tot*	*gebl.*		*van*	*tot*	*gebl.*
NEDERLAND.				OOSTENRIJK.			
Thesaurie 5 p	—	—	—	Obl. *Goll.* 5 p	—	—	—
Ned. Bank 4 "	—	—	—	" " 4 "	—	—	—
W. Schuld 2½ "	63½	¾	63½	" Met. 5 "	59⅜	60	59 7/16
" . 3 "	76⅜	—	—	" r.Amst. 5 "	76¼	¾	76¼
" . 4 "	96⅞	—	—	" Nat. 5 "	63⅜	64	63 7/16
Amort. Sd. 3 "	—	—	—	" 54. 2½ "	31 5/16	⅜	31 5/16
Handl. Ms. 4½ "	127	½	127	Wener Bank *f*	—	—	—
O. I. Leen. 4 "	—	—	—	" . . "	—	—	—
Holl. Spw. . .	—	—	—	" 4 p	—	—	—
Leening 4½ p	—	—	—	NAPELS.			
Rijn Spw. 4½ "	—	—	—	Cert. L. B 5 "	—	—	—
M. Weldd. 4 "	—	—	—	" *Rots.* 5 "	—	—	—
BELGIE.				DENEMARKEN.			
Cert. W. S. 2½ p	—	—	—	Obl. Lond. 5 p	—	—	—
" *Rots.* 2½ "	—	—	—	" 3 "	—	—	—
FRANKRIJK.				BRAZILIE.			
Certif.....3 p	—	—	—	Geldl. 24. 5 p	98⅞	—	—
SPANJE.				39. 5 "	—	—	—
Oblig..... 1¼ p	32 9/16	11/16	32 9/16	43. 5 "	98¾	—	—
" ....3 "	—	—	—	52. 4½ "	—	—	—
" Bin. 3 "	41¼	⅝	41⅝	SARDINIE.			
Am.-Schuld..	9¼	7/16	—	........5 p	—	—	—
Bew. Coup...	—	—	—	PERU.			
PORTUGAL.				Geldl. 54. 4½ p	87½	—	—
Oblig.....3 p	44 13/16	⅞	—	" Parijs..	—	—	—
" 1856. 3 "	43 11/16	¾	—	ECUADOR.			
" Uitgest.	—	—	—	Obl. 1855. 1 p	15	onbep.	
RUSLAND.				VENEZUELA.			
Hope & C°. 5 p	104¾	—	—	Obl. 6 th. 4½ p	27⅜	⅝	—
" 5 "	—	—	—	" Uitg. 2½ "	14⅞	15/16	—
Certif.Obl. 5 "	87¼	⅜	—	GRENADA.			
" " 4 "	85⅜	—	—	Oblig.....3½ p	16 5/16	7/16	—
" *Stgltz* 4 "	85⅜	—	—	" Uitg. ..	5 3/16	—	—
" N. 4 "	84⅞	—	—	MEXICO.			
" 54. 5 "	95	⅛	95⅛	Oblig.....3 p	19⅝	13/16	—
" 55. 5 "	100¾	⅞	100⅞	N.-AMERICA.			
" Hamb. 5 "	—	—	—	Philad. *Hope f*	—	—	—
" Lond. 5 "	—	—	—	" Lt. B.	100	—	—
" " 4½ "	—	—	—	" *Rots.* 6 "	—	—	—
Insch. . 6 "	65¼	—	—	Am. Bankact.	—	—	—
Cert. . 6 "	65½	—	—	Ill.Spw.Aand.	—	—	—
POLEN.				" Obl. C.B. 7 "	80⅞	—	—
Aand. 1835. *f*	156	—	—	Louisiana 5 p	—	—	—
Oblig.....4 p	79⅞	15/16	—	GRIEKENLAND.			
PRUISSEN.				Obl. 1825. 5 p	—	—	—
Oblig..... 5 p	101	—	—				
Aand. 54. 3½ "	209	—	—				

Handelm. contant 127; dito Leening 1858 100. Russische spoorweg volgefourn. 224¾ à 225. De 8 pc. Galveston 60. De 3 pc. Portugal 1859 43 7/16 à ½. — Beleening 3. Prolongatie 2½. Disconto 3.

Aldus opgemaakt door het Bestuur der *Effecten-Societeit:*

IJ. DE KOCK, *President.* — J. A. JOLLES, 2e. *Secretaris.*

Van de binnenl. fondsen waren de 2½ pc. in minder vaste stemming. De oostenrijksche fondsen, in den beginne williger, zijn op het bekend worden der parijsche merken, teruggegaan en eenigzins beneden de slotkoers van gisteren gebleven. De variatie in de prijzen der overige fondsen was van weinig aanbelang.

WEENEN, 16 Augustus. De 5 pc. metall. 75.

LONDEN, 16 Augustus. De 3 pc. gecons. resc. 95½.

PARIJS, 16 Augustus. De 3 pc. 69 fr. 10. Spanje 1¾ pc. 32¾.

WISSELCOURS.

Amsterdam, den 16*den Augustus* 1859.

Petersburg 3/m. *f* 170. *Porto* 3/m. *f* 39½. *Lisbon* 3/m. *f* 39½. *Hamburg* 2/m. *f* 35⅛; idem zigt *f* 35 5/16. *Londen* 2/m. *f* 11,65; alles geld; idem zigt *f* 11,72½, papier. Disconto 3 pc.

MARKTBERIGTEN.

ROTTERDAM, 15 Augustus. *Tarwe:* van Vlaams., Zeeuws. en Overm. was den aanvoer meer dan voldoende voor de behoefte, en moest bij weinig kooplust 50 cts. lager worden afgegeven, waartoe niet alles was opteruimen; jar. puike blanke in den beginne enkele partijtjes *f* 8,80 à *f* 9, later *f* 8,40 à *f* 8,80; middelbare *f* 7,80 à *f* 8,30; mindere *f* 6,75 à *f* 7,50; nieuwe volgde die verlaging en werd verkocht de beste soorten van *f* 8,50 à *f* 9; mindere *f* 7,50 à *f* 8,40; roode tot nagenoeg vorige prijzen met weinig omgang aan consumtie: 162, 163/2 p. Hoogl. Kleefs. (1858) *f* 360; 164/2 p. Bovenl. Ris *f* 280; 162/2 p. dito *f* 2[illegible]4. *Rogge:* van Inl. zoo jar. als nieuwe was de markt schraal voorzien, waardoor de prijzen geene verandering ondergingen; Zeeuws. en Vlaams. *f* 5,90 à *f* 6,10; Overm. *f* 5,70 à *f* 6; Noord-Brab. en mindere *f* 5,30 à *f* 5,80; in Buitenl. had slechts beperkten handel plaats; 149, 150, 152/2 p. Belg. *f* 180, *f* 185, *f* 193; 148/2 p. Koningsb. *f* 172; 150/2 p. Galatz *f* 175. *Boekweit* met moeite prijsh. op 140/2 p. Noord-Brab. *f* 170, *f* 175; Holst. *f* 170, *f* 176, *f* 177; geringe dito en Rijn, beide *f* 150; Frans. *f* 138, *f* 140. *Gerst:* van nieuwe Vlaams., Zeeuws., Overm. en Flakk. winter was meer ter markt, dan tot nog toe het geval was, doch veel van afwijkende kwaliteit; de puikste zwaarste soorten, waarvan weinig voorkomt, waren begeerd en werden van *f* 5,30 à *f* 5,60 betaald; goede middelbare *f* 4,80 à *f* 5,20, terwijl de mindere kwaliteiten van *f* 4 à *f* 4,70 moeijelijk koopers vonden. Enkele klussen nieuwe Zomer-*gerst* werden verkocht van *f* 4,50 à *f* 5. *Haver:* blijft in eene flaauwe gesteldheid nagenoeg zonder afnemers, waardoor de noteringen meest als nominaal zijn te beschouwen, korte *f* 4,40 à *f* 4,80, minder *f* 3,30 à *f* 3,80, lange *f* 2,80 à *f* 3,30, ligte soorten *f* 2,40 à *f* 270. *Paarden-* en *duivenboonen:* in jarige soorten zoo goed als opgeruimd, terwijl de nieuwe weldra gewacht worden; van bruine en witte boonen worden mede spoedig de nieuwe te gemoet gezien. *Erwten:* wederom gevraagd en hooger verkocht; nieuwe groote blaauwe *f* 10, *f* 11 à *f* 11,75; kleine dito *f* 8, *f* 8,50 à *f* 8,75; witte van *f* 7,25 à *f* 8. *Koolzaad:* met afnemenden aanvoer en slechts ongeveer 150 last ter markt, daarvan is weinig verkocht, als: puik Zeeuws. zakgoed 54 £; Overm. 50, 51½, 52 à £ 53, terwijl men algemeen in die verhouding niet wilde afgeven. *Lijnzaad* en *Hennepzaad* zonder handel *Kanariezaad* zonder prijsverandering van *f* 10,50 à *f* 12; enkele klusjes nieuwe die waren aangevoerd, werden voor *f* 12 verkocht.

SCHEEPSTIJDINGEN.

AMSTERDAM, 16 Augustus. Den 15den dezer in **Texel** BINNENGEKOMEN: *Annechina Gesina*, Smit, *de Hoop*, Fokkema, *Catharina*, Wiersma, *Emma*, Hofkamp en de stoomb. *Diana* en *Ranger*, alle 6 van Londen; *Shincliffe*, Coppertwaite, Sunderland.

UITGEZEILD: *drie Gebroeders*, Kaspersma, Londen; *Jonge Liefert*, Bakker en *Hansina*, Jordt, beide op [illegible]. Wind z.

Den 15den dezer in **[illegible]** BINNENGEKOMEN: *California*, van der Valk, Trapani; [illegible], Garwood, Ipswich; *Phoebe*, Stannard, Newcastle; de stoomb. [illegible], Grangemouth; *Holyrood*, Leith.

UITGEZEILD: *Germania*, [illegible]ken, Newjork; *Mary*, Stephenson, Newcastle. Wind n. w.

Den 15den dezer in **Brouwershaven** BINNENGEKOMEN: *Zephir*, de Vries en *Triton*, Adriaans, beide van Banjoewangie naar Rotterdam.

Den 9den Julij te Schiama (Westkust van Afrika) binnengekomen: *Entreprise*, Hut, Axim.

Den 7den dezer te Livorno binnengekomen: *Mercurius*, van der Veer en 8 dito *Baron Sloet tot Oldhuis*, Knijpinga, beide van Amsterdam; en uitgezeild: 6 dito *Sieco*, Potjer, Antwerpen.

Den 9den dezer te Genua binnengekomen: *Johannes Hermanus*, Wygers, Amsterdam.

Den 11den dezer op de Loire binnengekomen: *Geertruida Speelman*, Speelman, Dantzig.

Den 11den dezer bij Dungeness aangekomen: *Sta Helena*, Starkenburg, Rotterdam naar Padang.

Den 11den dezer van Falmouth uitgezeild: [illegible] *Zeewijk*, Homan, Santos naar Altona.

Den 11den dezer van Liverpool uitgezeild: *Aurora*, Vaalman en *Hendrika Margaretha*, Korte, beide naar Petersburg.

Het schip *Anna Maria Wilhelmina*, kapt. Fischer, van Amsterdam naar Havana, was 12 dezer in goeden staat zeilende met w. wind op de hoogte van de Meeuwensteen; alles wel aan boord.

Gepraaid: 24 Mei, op 35° 50′ z. b. en 18° 49′ o. l., *Afrika*, Mannoury, Banjoewangie naar Amsterdam.

239ste STAATS-LOTERIJ.

Trekking der vierde Klasse.

2de Lijst. N°. 13907, een prijs van *f* 1500. N°. 4398 en 10565, ieder een prijs van *f* 1000.

[In een der ondertrouw berigten, geplaatst 15 Augustus jl., staat *A. G. Ogterop* en *A. Fak*, moet zijn: *A. Tak*.]

*** Getrouwd:
HENRICUS REINHARDUS DE HOLL Jr.,
van *Hoogeveen*, met
GESIENA ALEIDA FREDERIKA FOLPMERS.
OUDEGA, Prov. Friesland, 5 Augustus 1859.

*** Getrouwd:
A. G. A. M. VAN BLOMMESTEIN
met
H. C. POWALKY.
KROLKWITZ, (*Nieder Silezie*), 15 Augustus 1859.

*** Bevallen van een' ZOON *E. T. H. BLOM*, Echtgenoote van C. T. TUYMELAAR.
HEERENVEEN, den 8sten Augustus 1859.

*** Voorspoedig bevallen van een welgeschapen ZOON de Hoog Wel-Geb. Vrouwe *OLIVIRA* Baronnesse *VAN HUGENPOTH TOT AERDT*, geb. Bar. *VAN DORTH TOT MEDLER*.
's HEERENBERG, 12 Augustus 1859.

*** Voorspoedig bevallen van eene DOCHTER *E. T. A. METZGES — VAN MANEN*.
CREFELD, 12 Augustus 1859.

*** Bevallen van een' ZOON *M. A. E. VAN WERKHOVEN — VAN DAPPEREN*.
BLESKENSGRAAF, 13 Augustus 1859.

*** Voorspoedig bevallen van een welgeschapen ZOON, Vrouwe *W. D. LOOPUYT*, hartelijk geliefde Echtgenoote van JAN VAN EMBDEN.
DALZICHT, onder *Oosterbeek*, 13 Augustus 1859.

*** Voorspoedig bevallen van een ZOON *J. E. RIJSHOUWER — SCHUURMAN SCHIMMEL*.
ROTTERDAM, 13 Augustus 1859.

*** Heden beviel voorspoedig van eene DOCHTER *N. H. KUYCK VAN HOUWENINGE*, geliefde Echtgenoot van J. F. VERSTEEVEN.
ROTTERDAM, 13 Augustus 1859.

*** Bevallen van eene DOCHTER Vrouwe *ADRIANA ELISABETH VAN OLDEN*, Echtgenoot van
Mr. S. G. MANGER CATS.
Huize LINDENOORD, 14 Augustus 1859.

*** Heden beviel voorspoedig van een welgeschapen ZOON *E. M. SMITS*, geliefde Echtgenoot van
ROOSENDAAL, G. A. WETHMAR.
14 Augustus 1859. Eenige kennisgeving.

*** Bevallen van een' ZOON *A. A. LENS*, hartelijk geliefde Echtgenoot van J. M. BAKHOVEN.
BUNNIK, 15 Augustus 1859.

*** Heden beviel door Gods goedheid, zeer voorspoedig van eenen ZOON, Vrouwe *D. J. C. DE PESTERS*, geboren *VAN DER HOUVEN VAN ANCKEREN*.
BLOEMENHEUVEL te *Zeyst*, 15 Augustus 1859.

*** Op den 7den Maart ll., overleed ten gevolge van een noodlottigen val, aan Boord van de *Geertruida Maria*, onzen veelgeliefden oudsten Zoon ALBERTUS, in den ouderdom van bijna zestien jaren. A. HAMER.
HAARLEM, E. HAMER,
1859. HEKKEWEERTH.

*** Op den 11den Junij ll., is te BATAVIA overleden, de Wel-Edele Heer F. J. U. SESSELER, in leven beëedigd Landmeter aldaar.
Op verlangen van den Overledene zullen er geene uiterlijke teekenen van rouw worden aangenomen.
Eenige en algemeene kennisgeving.

*** Op den 13den Junij 1859, overleed te BATAVIA, tot diepe droefheid harer Betrekkingen, in den ouderdom van 27 jaren, Mevrouw I. J. M. W. JACOMETTI, geb. MEULEMANS. Eenige kennisgeving.

*** LOBITH, 9 Augustus 1859. Heden morgen overleed, tot mijne bittere droefheid, na eene hevige ongesteldheid, mijn dierbare Echtgenoot, de Heer P. F. VIGELIUS, Genees-, Heel- en Verloskundige alhier, in den ouderdom van ruim 57 jaren. C. C. STALMAN,
Wed. *Vigelius*.
Eenige en algemeene kennisgeving aan Vrienden en Bekenden.

*** Den 11den Augustus 1859, overleed op ruim 4jarigen leeftijd LOUIS MARIE, derde zoon van
Mr. J. VAN DER MANDERE
en J. E. VAN DER MANDERE,
DE LAAT DE KANTER.

*** Heden overleed, tot onzer aller droefheid, na eene langdurige ongesteldheid en spoedig toegenomene verzwakking, onze hartelijk geliefde Moeder en Behuwd-Moeder MARRETJE POS, Weduwe van *Egbert de Vries*, in den ouderdom van 71 jaren en ruim 6 maanden.
OUD LOOSDRECHT, *Uit aller naam*,
11 Augustus 1859. J. DE VRIES.
Eenige kennisgeving.
De *Affaire* zal op denzelfden voet worden voortgezet.

*** Heden overleed, in den ouderdom van 72 jaren, na een langdurig en onderworpen lijden, Mevrouw B. G. E. ROSKES, geb. GUICHART, diep betreurd door Familie en Vrienden. *Namens de Familie*,
MEERSSEN, W. GUICHART.
den 12den Augustus 1859. Eenige kennisgeving.

*** Te *Kedong-Kebo* op *Java*, is op den 12den Junij 1859 overleden, mijn zeer geliefde Zoon W. M. E. Baron TAETS VAN AMERONGEN, Sergeant bij de Infanterie (Oost-Indisch Leger).
A. G. J. TAETS VAN AMERONGEN.
UTRECHT, 12 Augustus 1859.

*** Heden overleed, in den ouderdom van ruim 26 jaren, mijne geliefde Echtgenoote, Vrouwe FRANÇOISE CORNELIA CRISTINA CUINIRA CLUYSENAER.
G. J. H. DE ROO.
DORDRECHT, Huize *Weizigt*, 14 Augustus 1859.

*** NIJVERDAL, 15 Augustus 1859. Heden overleed in den krachtvollen leeftijd van 40 jaren, ALEIDA WILHELMINA VAN HOBOKEN, beminde Echtgenoot van R. CAMPBELL.

*** Op heden overleed, tot diepe droefheid van mij, hare Zuster en Schoon-Broeder, mijne hartelijk geliefde jongste Dochter CHRISTINA HELENA ADRIANA, in den ouderdom van 34 jaren. Weduwe CAMPER,
UTRECHT, geb. BLOM.
12 Augustus 1859.

*** Heden overleed, in den jeugdigen leeftijd van 17 jaren, mijn innig geliefden Zoon LEOPOLD, Kadet bij de Kon. Milit. Akademie te *Breda*.
Gravin Douairière VAN LIMBURG STIRUM,
geb. VAN HALTEREN.
Huize BINCKHORST, onder *Voorburg*, 12 Augustus 1859.
Eenige en algemeene kennisgeving.

*** BROEK IN WATERLAND, 12 Augustus 1859. Heden overleed alhier, in den ouderdom van ruim 70 jaren, Vrouwe HILLEGOND BAKKER, Weduwe van den Wel-Edelen Heer *P. J. Muller*.
Eenige en algemeene kennisgeving.

*** Heden overleed ons innig geliefd jongste Kindje, SARA EVERDINA, nog geene vier maanden oud.
W. MULLER.
E. P. C. MULLER — VAN APPELTERE.
'S HERTOGENBOSCH, 13 Augustus 1859.

*** 'S GRAVENHAGE, 13 Augustus 1859. Heden overleed, tot diepe droefheid van hare Betrekkingen, Vrouwe HENRIETTA ELISABETH MARIA SCHOONEVELD, geliefde Echtgenoot van
Mr. W. C. B. WINTGENS.

*** Heden overleed, in den ouderdom van ruim negen en zeventig jaren, onze waarde Broeder en Oom, de Wel-Edele Heer WILLEM GRIJNS. JOHs. GRIJNS,
LEERDAM, *uit aller naam*.
14 Augustus 1859.

*** Gisteren avond overleed, na een langdurig ziekbed, mijn hartelijk geliefde Echtgenoot GIJSBERTUS VAN HOFWEGEN, in den ouderdom van 59 jaren.
GOUDA, Wed. A. VAN HOFWEGEN,
15 Augustus 1859. geb. VOOYS.
Eenige en algemeene kennisgeving.

*** Heden overleed onze geliefde Moeder en Behuwd-Moeder GEERTRUIDA VAN WAIJENBURG, Echtgenoot van NICOLAAS VAN WETTEREN, na een langdurig en smartelijk lijden, in den ouderdom van 71 jaren 4 maanden en 23 dagen.
Namens Kinderen en Behuwd-Kinderen.
H. L. VAN WETTEREN.
N. VAN WETTEREN.
M. VAN DER STOK, geboren VAN WETTEREN.
J. J. VAN DER STOK.
HAARLEM, 13 Augustus 1859.
Algemeene kennisgeving.

*** DIRECTEUREN van het KANTOOR VAN ADMINISTRATIE van Geconsolideerde Renten, ten laste het *Koningrijk Napels*, adverteren, met goedvinden van Heeren Commissarissen derzelve Administratie, dat de **COUPONS** der door hen uitgegevene Certificaten voor de zes maanden Renten, te Napels vervallen geweest den eersten Julij 1859, worden betaald ten Kantore van de *Ontvangen Betaalkas*, en wel voor zoo verre betreft die
van de Certificaten rentende 5 pCt. groot
Lires 25.— met . . . . *f* 10.98
en die groot D 12½ met . . . . „ 24.16
en van de Certificaten rentende 4 pCt. de
Conpons van L. 20.— met . . . . „ 8.79

STEDELIJK GYMNASIUM TE ARNHEM.

De aanvang van den NIEUWEN CURSUS, is bepaald op Maandag den 5den September; terwijl diegenen, welke verlangen tot de Lessen te worden toegelaten, verzocht worden zich des Zaturdags morgens te voren, te negen ure, aan het Locaal van het Gymnasium te vervoegen.
Arnhem, De Rector van het Gymnasium,
13 *Julij* 1859. Mr. D. J. VAN STEGEREN.

*** In de Nieuwe Bijdragen ter bevordering van het Onderwijs en de Opvoeding van Julij jl., staan onder de voordeelen, verbonden aan de betrekking van Openbaren Onderwijzer te Schooten, de schoolgelden opgegeven ten bedrage van p. m. *f* 100; dit moet zijn p. m. ***f* 180.**

*** OPLEIDING VAN JEUGDIGE ONDERWIJZERS.

Een Hoofd-onderwijzer, aan het hoofd staande eener niet zeer talrijke School, van de noodige assistentie voorzien, zag zich gaarne belast met de Opleiding van een viertal JONGE LIEDEN, om hen zoowel *Praktisch* als *Theoretisch* te bekwamen en met al dat gene bekend te maken, wat strekken kan, om hen tot degelijke onderwijzers te vormen. Het Onderwijs omvat zoowel het *meer uitgebreid* als het *gewoon Lager Onderwijs*, terwijl de gelegenheid tot bekwaming in beide ruimschoots bestaat. Voor vergoeding van Kost, Inwoning, vrij gebruik van alle benoodigde Leermiddelen enz. verlangt men *f* 150.—
Adres, met *franco* Brieven, Letter D., aan de Boekhandelaren GEBROEDERS HENDRIKSEN, te Rotterdam.

*** HULP-ONDERWIJZER.

In de Noorderschool te Westzaan, wordt ten spoedigste gevraagd: Een HULP-ONDERWIJZER, om bij afwisseling met den Hoofd-Onderwijzer, in de verschillende klassen dier School werkzaam te zijn, tegen een jaarlijks Tractement van *f* 300. Men vervoege zich met *franco* Brieven, (of in *persoon*, voorzien van de noodige Bewijsstukken, *vóór of uiterlijk op den 20sten Augustus* 1859, bij den ondergeteekende Burgergemeester dier Gemeente.
Mr. H. C. HOOFT HASSELAER.

*** Een ONDERMEESTER, P. G., 2den Rang, goed Schoolhouder, in staat voor het onderwijs in den Zang, biedt zich aan. Ofschoon niet geëxamineerd, goed bedreven in het Fransch. Brieven *franco*, Lett. X., J. H. ZITMAN, Boekhandelaar te Leyden.

*** ONDERWIJS.

Een ONDERWIJZER, van den 2den rang, P. G., ruim 30 jaren oud, van de beste getuigschriften voorzien; geëxamineerd in het Fransch, Engelsch, Hoogduitsch en de Landmeetkunde; in staat Natuurkunde, Wiskunde, ook in de hoogere deelen, benevens Italiaansch Boekhouden te onderwijzen, wenscht eene betrekking; bij voorkeur daar, waar hij met geene surveillance zal worden belast en hem vrijen tijd overblijft. Adres *franco* onder Letter X., met opgave der voorwaarden, aan den Boekhandelaar C. H. SCHETSBERG, te Goes.

Secondant.

Een **HULP-ONDERWIJZER**, H. G., 19 jaren oud, in staat de beginselen der Fransche Taal te helpen onderwijzen en van de beste getuigschriften voorzien, zag zich gaarne aan eene Inrigting verplaatst, die hem de gelegenheid aanbiedt zich in de moderne Talen te bekwamen. Hierop reflecterenden, gelieven zich met *franco* Brieven te adresseren, onder de Letters C. H., aan den Boekhandelaar G. B. VAN GOOR, te Gouda.

*** H. KONING, Instituteur te Meppel, vraagt voor zijne Dagschool, tegen 1° October of 1° November, een SECONDANT, van den 3den of Hulp-Onderwijzers Rang, die de Fransche Taal kan helpen onderwijzen, en ook eenige kennis heeft van 't Eng. en Hoogd. Brieven *franco*.

*** Op een Kantoor der **Registratie** en **Domeinen** in de Provincie Gelderland, worden ten spoedigste verlangd: 1°. Een KLERK, tegen Salaris naar bekwaamheden; en 2°. Een VOLONTAIR. Men adressere zich *franco*, onder Letters X. X., bij A. CRANENDONCQ EN ZONEN, Boek-, Papier-, Muzijk- en Kunsthandelaars te Nijmegen.

*** Z. F. L. VAN LOENEN, Apotheker te Utrecht, vraagt tegen November, een BEDIENDE, P. G., vooral van goed zedelijk gedrag en accuraat in 't recepteeren. Brieven *franco*.

*** J. H. VAN HEES, Apotheker te Haarlem, verlangd ten spoedigste een TWEEDEN BEDIENDE. Adres in *persoon* of met *franco* Brieven.

*** In eene *Apotheek* te 's Gravenhage, verlangt men tegen 1° November, een bekwaam BEDIENDE. Adres met Brieven onder Letter L., bij den Boekhandelaar L. J. VERHOEVEN, te 's Gravenhage.

Registratie.

Ten Kantore *Wageningen*, bestaat voor een fatsoenlijk JONGELING, van goeden aanleg, dadelijk gelegenheid om *zonder vergoeding* aldaar werkzaam te zijn en zoo doende in het vak te worden opgeleid. *Franco* Brieven, bij den Ontvanger der Registratie, te Wageningen.

*** Een vlug HOLLANDER, goed voorkomen en zedelijk gedrag, 30jarigen leeftijd, geroutineerd in het spreken der 4 moderne Talen, toegerust met eenige Handelkennis, binnenkort in betrekking een Reis volbragt hebbende naar het Buitenland, waarvan hij de voldoendste getuigschriften kan produceren, wenscht zich op nieuw te engageren, hetzij tot *Gids* eener Familie naar het Buitenland, hetzij als *Opzigter* of *Waarnemer* eener solide Affaire, of wel om voor een Handelszaak als *Reiziger* te fungeren. Inclinerenden, worden beleefd uitgenoodigd zich te adresseren, *franco* Letter X., Postkantoor te Utrecht.

*** Een Notaris op eene zeer voordeelige standplaats gevestigd, vraagt een **COMMANDITAIR ASSOCIÉ**, in staat een *goed kapitaal* aan te brengen ter uitbreiding der zaken. Adres *franco*, onder Letters A. D., aan den Heer A. KNOOP, Klein Heiligland te Haarlem.

*** Men verlangt zoo spoedig mogelijk, een BROODBAKKERS-LEERLING, liefst eenigzins met het vak bekend. Adres met *franco* Brieven of in *persoon*, bij A. v. BEEKUM, te Hillegom.

*** Men verlangt ten spoedigste of met den eersten November, geplaatst te zijn als TUINKNECHT, met goede getuigschriften voorzien, het liefst in Zuid-Holland. Brieven *franco*, onder Letter A., bij den Boekhandelaar J. MADO, te Utrecht.

Aanvraag van Geld onder Hypothecair verband.

Tegen eene Rente van 5 à 6 Percent in het jaar, bestaat er eene goede gelegenheid in de Provincie Noord-Holland, grootere en kleinere GELDSOMMEN, onder verband van 1e *Hypotheek* op *solide onderpand* uittezetten. De aanvragen worden gedaan door een geaccrediteerd Notaris, die de actuele waarde der te verbindene Goederen garandeerdt.
Hierop inclinerenden, gelieven hunne Brieven te adresseren onder Lett. Z. Z., Boekhandelaar D. TORMIJN, Amsterdam.

*** BERIGT VOOR DAMES.

Men verlangt ten **Huwelijk** een MEISJE of WEDUWE, goed van humeur, persoon en voorkomen, Prot. Godsdienst en met eenig Kapitaal. Inzender dezes is Vrij Gezel, 30 jaren oud, is niet onbemiddeld en heeft zijne eigene fatsoenlijke Affaire. Hij beloofd de stipste geheimhouding, en wellevendheid in acht te zullen nemen jegens die Schoone, welke hem met eenig welmeenend antwoord op deze Advertentie zoude willen vereeren. Men schrijve het Adres Bureau Handelsblad, Lett. G. H., *franco*.

*** AAN OUDERS EN VOOGDEN.

Eene ongehuwde **Dame**, van de P. G., die zich sedert jaren aan de Opvoeding en het Onderwijs gewijd heeft, wenscht een twaaltal Jonge Jufvrouwen als PENSIONAIRES, bij zich geplaatst te zien, aan wier Opvoeding zij zich uitsluitend zou kunnen wijden.
De H.H. *Dompierre de Chaufepié*, Predikant te Amsterdam, en *G. A. Burnier*, Instituteur te 's Gravenhage, zijn bereid te haren aanzien zoodanige inlichtingen te geven als men zal kunnen verlangen. Adres met *franco* Brieven, onder Letters B. C., aan de Boekhandelaars SCHALEKAMP, VAN DE GRAMPEL & BAKKER, te Amsterdam.

*** November a. s. werdt, op een Dorp in Friesland gevraagd, bij drie Meisjes beneden de tien jaren: Eene BONNE of JUFVROUW, P. G., bekwaam om Onderwijs te geven in het Hollandsch, Fransch en de Muzijk.
Brieven *franco*, onder Letter A., Postkantoor te Beetsterzwaag.

*** Eene fatsoenlijke JUFVROUW, van de P. G., 28 jaren oud, goede getuigschriften kunnende produceren, eenige jaren in een talrijk Gezin als Huishoudster werkzaam; wenschte gaarne weder als zoodanig geplaatst te worden; zij is goed bekend met het behandelen der drooge en natte Wasch, het Naaijen, Mazen, alsmede met de Kookkunst en hetgene verder in eene fatsoenlijke Huishouding voorkomt. Adres onder Lett^s. A.Z., *franco*, aan den Boekhandelaar P. M. BAZENDIJK, te Rotterdam.

*** Bij een gehuwd Predikant op een Dorp, in de nabijheid van Breda, wordt tegen 1° November 1859 gevraagd, eene DIENSTBODE, tegen een jaarlijks Huurloon van veertig Guldens, buiten verval. Vereischten zijn: uitmuntende getuigenissen omtrent zedelijk gedrag, zonder die komt men niet in aanmerking, huisselijkheid, bekwaamheid in het Koken, in het opdoen der Wasch en Huisselijk werk, en een leeftijd niet beneden vijf en twintig jaren. Adres met *franco* Brieven, onder Letter E., bij den Boekhandelaar G. G. DE VOOGT, te Breda.

*** Binnen Leyden, verlangt men in eene fatsoenlijke Huishouding, terstond eene NOODHULP, die goed kan werken en eene burgerpot kan Koken. Men adressere zich met *franco* Brieven onder Letter O., bij den Boekhandelaar A. A. RENSINK, op de Breedestraat te Leyden.

VERLOREN!

Gaande door de Jansstraat naar Bloemendaal, langs de Kleverlaan, een' **GOUDEN BROCHE.** Die dezelve terug brengt aan den Heer A. KNOOP, op het Klein Heiligland te Haarlem, zal *goed beloond* worden.

*** *De Burgemeester der Stad* ENKHUIZEN, maakt bekend, dat den STRAATWEG tusschen genoemde Stad en halfweg Hoorn, uithoofde der herstellingen van de Bruggen, gedurende ongeveer veertien dagen zal **gesloten** zijn, aanvang nemende op Maandag den 22sten dezer.

Enkhuizen, 15 *Augustus* 1859.

H. A. VAN BLEISWIJK.

*** *Burgemeester en Wethouders der Gemeente* ASSENDELFT, brengen ter kennisse der belanghebbenden, dat de **KERMIS** of **JAARMARKT**, binnen deze Gemeente, welke vroeger een' aanvang nam, op den derden Zondag in de maand November, voortaan zal gehouden worden, van den eersten Zondag in de maand October, tot en met Donderdag daaraanvolgende.

Assendelft, den 15*den Augustus* 1859.

Burgemeester en Wethouders voornoemd,
F. M. J. LE JAY.
De Secretaris,
H. RLZ. BOON.

S. OLI,

Kastelein te Bergen, is voornemens, ter gelegenheid van de Kermis aldaar, op Maandag den 22sten Augustus 1859, des namiddags ten 2 ure, te laten

GAAISCHIETEN,

om vijf Prijzen in Zilver.

En op Zondag den 28sten Augustus, des namidd. ten 3 ure, te laten

HARDDRAVEN,

om eene fraaije Prijs en Premie.

Men wordt verzocht de Paarden om één ure op Stal te doen zijn. Heeren liefhebbers worden uitgenoodigd deze partijen met hunne tegenwoordigheid te vereeren.

*** **Gevraagd** ten Platten Lande, bij Prot. Burgerlieden, voor eene Jufvrouw pl. m. 60 jaren oud, KOST, INWONING en HUISSELIJK VERKEER, tegen *f* 3 per week. Adres *franco*, onder Letter M., bij de Boek- en Kunsthandelaren SCHREUDER EN VAN BAAK, te Leyden.

ANTWERPEN.

HOOGER INSTITUUT VAN HANDELS-WETENSCHAPPEN EN KONINKLIJK ATHENÆUM.

Bij den Heer F. RIJPENS, Zirkstraat, N°. 14, bestaat gelegenheid tot **INWONING** van **JONGELIEDEN**, die den Cursus aan een dezer bovengenoemde Inrigtingen willen volgen.

*** Terstond of met 1 November aanst., over Alphen aan den Rijn, te HUUR: De ruime en riant gelegene HEERENHUIZINGE *HOF-ZIGT*, met TUIN. Adres den Boekhandelaar F. G. A. J. VAN WERKHOVEN, aldaar. Brieven *franco*, onder Letters A. H.

*** **TE HUUR,**
terstond: Twee Gemeubileerde KAMERS en twee ALCOVE, met KOST en BEDIENING, in de onmiddelijke nabijheid van Sonsbeek. Adres J. G. G. VAN DER SANDE, te Arnhem. Brieven *franco*.

*** TE HUUR,

dadelijk te aanvaarden:

Een riant BUITENHUIS, aan de Neude te Utrecht, voorzien van 7 Behangen en Gestukadoorde Kamers, Meidenkamer, Zolder, Keuken, Pomp- en Regenwater, Kelder, enz. Te bevragen bij D. F. VAN DIJK, Oudegracht bij de Jacobiebrug aldaar. Brieven *franco*.

*** Voor een' GENEES-, HEEL- en VERLOSKUNDIGE, biedt zich, door *overlijden*, eene gunstige **gelegenheid** aan, ter vervulling dezer betrekking en overname der reeds lang gevestigde zaak. Belanghebbenden, vervoegen zich *franco*, aan Mevrouw Wed. VIGELIUS, te Lobith.

*** WILLEM DOIJER, te Zwolle, voornemens zijnde, zijne bekende ZAAK in *Manufacturen* te **Kwitteren**, biedt dezelve ter overname aan; tevens een allezins net en modern ingerigt WINKELHUIS, met doorgaande WEHRE, voor korte jaren naar den nieuwsten stijl vertimmerd, waarin de affaire, met goed succes, door den eigenaar 40 jaren gedreven is.

Het Huis in Koop of in Huur (met of zonder Goederen); kunnende de Kooper de helft der Koopenningen op het perceel laten.

Reflecterenden, adresseren zich in *persoon* of met *franco* Brieven bij den Eigenaar.

*** Een Med. et Obst. Doctor, gevestigd op een zeer aangenaam gelegen Dorp, biedt zijne zeer WINSTGEVENDE PRACTIJK, met of zonder Huis enz. enz., op billijke voorwaarden, ter **overneming** aan. Men adressere zich met *franco* Brieven, aan de Wed. G. VAN SCHERPENZEEL EN ZOON, Apothekers en Chemisten, te Schoonhoven.

APOTHEEK TE KOOP.

DOOR KWITEERING VAN AFFAIRE.

Er wordt TE KOOP aangeboden, in eene der voornaamste Hollandsche Steden: Eene goed beklante, sedert onheugelijke jaren bestaan hebbende **APOTHEEK**, met het modern, hecht en sterk **HUIS**, **ERF** en **TUIN**, staande op een der voornaamste standen dier Stad, bijzonder goed ingerigt Laboratorium, enz. Te bevragen met *franco* Brieven onder L^r. B., bij den Heer A. KNOOP, Klein Heiligland te Haarlem.

*** Een HUIS TE KOOP, op de Vijverberg te 's Hage, voor *vijf en twintig duizend Gulden*, bevattende beneden drie Kamers waarvan twee *en suite*, boven vier waarvan drie *en suite*, voorts Kelder, Keuken en alles wat tot eene deftige Woning behoort.

Te bevragen met *franco* Brieven onder de Letters M. A., bij den Heer A. KIEWIT, Adj. Commies bij het Hoofdbestuur der Posterijen te 's Hage.

's Hage, 16 *Augustus* 1859.

*** TE KOOP:

Goede LEICESTER RAMMEN, benevens ruim *een honderd* meest een jarige OOIJEN, van *Engelsch* Ras en uitmuntend voor Kweekschapen. Te bevragen bij den Heer J. G. J. VAN DEN BOSCH, te Wilhelminadorp.

BOEIJER TE KOOP.

Door gevorderden leeftijd van den tegenwoordigen Eigenaar, voor een civielen prijs UIT DE HAND TE KOOP: Een zoo goed als nieuwe, snelzeilende BOEIJER, met compleete Tuigage, lang over het steven 8 El., 6 Duim, wijd 2 El., 41 Duim., het hol hoog 1 El., 28 Duim, Ned. Maat. Dagelijks te bevragen en te bezigtigen op *'T Huis Ter Leede*, bij Sassenheim.

*** P. DE VRIES, A. DE MOL VAN OTTERLOO, A. M. VAN VALKENBURG en Z. J. H. RIETBERG, Makelaars, zullen op Woensdag den 24sten Augustus 1859, des voormiddags ten tien en drie kwart ure, in *de Brakke Grond*, in de Nes, te Amsterdam, presenteren te Verkoopen: Eene partij van

1010 Pakken *Java*-BLADEN—
(aangebragt per het Schip *Atlantic*, van Sourabaija), benevens:
40 Pakken *Paraguay*- en **40 Pakken** *Turksche*-

TABAK,

Liggende als bij Notitie wordt vermeld.

*** J. RITSEMA, Makelaar, zal Dingsdag 30 Aug^s. 1859, ten overstaan van den Notaris M^r. P. MABÉ JR., in het *Hof van Holland* te Haarlem, Verkoopen: Soliede **MEUBELEN**, waaronder ook een Staand Horologie en Weegglazen; voorts Mangels, Persen en Ledekanten. Roomkleur Aarden-, Glas-, Verlakt-, Koper-, Tin-, Blikken IJzerwerk, waaronder een Spaaroven. Spiegels, Prenten in Lijsten, zeer goede en goed gevulde Bedden, Matrassen, Dekens, Kleeden, Karpetten en hetgeen verder te Koop zal worden aangeboden. Hetwelk alles Zaturdag 27 Aug^s. partikulier en daags voor de Verkooping van 9 tot 4 ure voor een ieder te zien zal zijn. Iemand nader onderrigt begeerende, vervoege zich bij genoemden Makelaar.

AFBRAAK.

VERKOOPING, van eene Bouwmanswoning voor 36 Koeijen en Dorschvloer, Steenenschuur en verdere losse AFBRAAK, staande en gelegen nabij de Oude Tolbrug bij Voorburg. Te houden ten huize van den Kastelein *G. van Rijn*, aan het Plankje aldaar, op Zaturdag den 3den September 1859, des morgens 11 ure.

Nadere informatiën zijn te bekomen, ten Kantore van den Notaris H. VAN ZEGWAARD, te Voorburg.

*** Mr. C. C. VAN DER SCHALK, Notaris ter standplaats Noordwijk, zal op Woensdag, den 31sten Augustus 1859, des voormiddags ten 11 ure, in het Logement *het Hof van Holland*, te Noordwijk-Binnen, in het openbaar ter Verkoop aanbieden:

De HOFSTEDE *PETERHOF*, bijzonder gunstig gelegen in de Gemeente Noordwijk, en zeer geschikt voor *Zomer- en Winterverblijf*, bestaande in eene voor eenige jaren nieuw gebouwde, hechte en sterke Heerenhuizing, een fraai uitzigt hebbende op het nabij gelegene Noordwijk-Binnen, bevattende zeven Kamers, meest behangen en van Stookplaatsen voorzien, Knechts- en Meidenkamer, Provisiekamer, Mangelkamer, Keuken, Kelder, Hout- en Turfhok en verdere Gemakken, voorts ruim Koetshuis, Stalling voor 5 Paarden en Tuinmanswoning, omgeven van Tuingrond met Engelschen aanleg, Moestuin en Boomgaard, beplant met exquise Vruchtboomen, benevens een Perceel uitmuntend Wei- of Hooiland, gezamentlijk ter grootte van 3 Bunders, 51 Roeden en 29 Ellen. Voorts verschillende Percelen uitmuntend Wei- of Hooi-, Teel- en Boschland, waaronder ook zeer geschikt voor Bollenland, meerendeels aan elkander gelegen bij voornoemde Hofstede, onder Noordwijk, te zamen ter grootte van 18 Bunders, 55 Roeden, 79 Ellen. Nog twee Huizen met Erven en Tuin, staande en gelegen in dezelfde Gemeente, en eindelijk nog eene partij uitmuntend Wei- of Hooiland, gelegen onder Noordwijkerhout, groot 3 Bunders, 56 Roeden, 97 Ellen. En zulks in 13 Percelen, eerst afzonderlijk en daarna meerder of minder gecombineerd aan te bieden.

Te aanvaarden: Perceel Nommer 1 met den 1sten November en de overige Percelen met den 25sten December, beide dezes jaars; de Gebouwen te bezigtigen op Maandag, Woensdag en Vrijdag van iederen week, van des voormiddags 10 tot des namiddags 3 ure, op vertoon van een Toegang-Billet, afgegeven door bovengenoemden Notaris.

Breeder bij aangeplakte Billetten en nadere inlichtingen te bekomen, ten Kantore van voornoemden Notaris, zoo mede ten Kantore van de Notarissen CLAASSEN en JÄGER, te Amsterdam.

*** BUITENGOED TE KOOP, IN GELDERLAND.

De Notaris DE FEYFER, gevestigd te Barneveld, zal op Woensdagen 31 Augustus en 14 September 1859, telkens 's middags 12 ure, in het Logement van *W^l. van Berkhorst*, te Putten, bij inzet en afslag, publiek Verkoopen:

Het, tot bewoning voor eene kleine Familie, met uitoefening van Tuin- en Landbouw, zeer geschikt BUITENGOED, genaamd *DE SCHOTKAMP*, bestaande in Woonhuis, sedert korte jaren nieuw gebouwd, met overhangend Dak als Warande, en verder Getimmer, voorts Terrein van Vermaak, Plantsoen, Tuin met Vruchtboomen, Boschgronden en Bouwlanden, omringd door eene Wandel Allée met wederzijds Plantsoen, groot te zamen 2 Bunders, 29 Roeden, 50 Ellen, zeer riant met eene Op- en Afrijlaan naar het Huis, gelegen bij den Straatweg en het Dorp Putten in Gelderland, en waaromtrent nadere informatiën zijn te bekomen bij voornoemden Notaris. Brieven *franco*.

Openbare Verkooping.

De Notaris VAN DER WAYFORT, residerende te Ridderkerk, is voornemens op Donderdag den 1sten September 1859, 's voormiddags ten elf ure, ten huize van *J. Rijsdijk*, te Ridderkerk, te Verkoopen:

EEN HEERENHUIS, bevattende verscheidene behangen Kamers, Keuken, Kelder, Zolder en verdere gemakken, Koetshuis en Stalling, met fraai aangelegden Bloem- en Moestuin, waarin vele Vruchtboomen, staande en gelegen onder Ridderkerk, nabij de kom van het Dorp, Kadaster Sectie C. N°s. 353. 354 en 1952, te zamen groot 31 Roeden, 80 Ellen.

Verhuurd tot 3 Mei 1860, voor *f* 200.– in 't jaar.

Gedurende acht dagen voor den verkoop te bezigtigen.

Nadere onderrigting te bekomen ten Kantore van voornoemden Notaris.

*** *Het Dijksbestuur van het* 4de *District in* OVERIJSSEL, is voornemens om op *Vrijdag den* 14*den October* 1859, des middags ten twaalf ure, in het Logement van den Heer *Scheuer*, te Zwolle, in het openbaar te Verkoopen:

Een goed onderhouden ACHTKANT-SCHEPRAD-WATERMOLEN, van p. m. 27 Ellen vlugt, staande in den Polder van Mastenbroek, tegenover de Stad Hasselt, met daarbij gelegen MOLENSLUISJE, TUIN, MOLENDIJKJE en MOLENKOLK.

De Goederen zijn dagelijks te bezien, terwijl de Verkoopsvoorwaarden, veertien dagen vóór den Verkoop zullen ter lezing liggen ten Huize van den Heer *Scheuer* voornoemd, en inmiddels de noodige inlichtingen zullen zijn te bekomen bij den Poldermeester GERRIT KRAGT, aan de Mastenbroekerkerk. Het Dijksbestuur voornoemd,

P. H. GALLÉ, Dijkgraaf.
J. N. J. HEERKENS, Secretaris.

*** VAN DRUTEN & BLEEKER, te Sneek, geven uit:

IN HET NOORDEN:

SCHETSEN UIT HET LEVEN
DER NATUUR EN DER MENSCHEN
IN HET
NOORDELIJKE GEDEELTE DER AARDE,
DOOR
Dr. G. HARTWIG.
Uit het Hoogduitsch vertaald door
T. C. WINKLER.
Twee Deelen in gr. 8°. *f* 6,00.

Indien een hoogst belangrijke inhoud, bij een zeer boeijenden en aangenamen stijl en onderhoudende wijze van voorstelling, een Boek lezers en koopers kan bezorgen, zal dit Werk zeker een groot debiet te beurt vallen.

COCOS-ZEEP.

Deze **ZEEP** schuimt sterk, reinigt oogenblikkelijk, ontneemt alle scherpte aan de huid, maakt haar zacht en blank en geeft haar een jeugdig frisschen tint. Men koopt een groot stuk voor 15 Cts.

Bij het wasschen van gekleurde Goederen en Zijden en Wollen Stoffen, doet zij, van eene zuiverder en minder scherpe loog bereid, de kleuren minder aan en maakt de wol niet hard.

De goede echte soort van het **Verkoophuis** heeft den naam H. KERCKHOFF, zoowel op de Zeep als op het Etiquet. Zij onderscheidt zich bovendien van de nagemaakte soorten door hare witte en doorschijnende kleur, door droogte en hardheid in het gevoel. De nagemaakte gelijken in kleur en gevoel veel op eene vetkaars.

Wij verzoeken de Dépôthouders instantelijk hunne kalanten op deze bijzonderheden opmerkzaam te maken.

Het **PERSISCH INSECTENPOEDER** doodt oogenblikkelijk Weegluizen, Vlooijen, Motten, Bladluizen, Mieren en alle andere ongedierten. Wij verkoopen het in Zakjes voor 50 Cts.

PORTMAN'SCHE **POLITOER** of **WRIJFWAS** met gebruiks-aanwijzing. Het Fleschje kost 15 Cent.

BRABÄNDERS **CHOCOLADE-KOEKJES**, met wormafdrijvende zelfstandigheden, zijn uitmuntend in hunne werking en worden gaarne door de Kinderen genomen.

De Geneesheeren *Beijer*, *Geerling*, *Hopman* en *Fahrmeister*, hebben ze met het beste gevolg aangewend en spreken er met veel lof van. Zij kosten 40 Cents het doosje.

Het gunstig bekende SCHUMACHERS **POETSPOEDER**, dat het spoedigst en op de gemakkelijkste wijze het Metaal schoonmaakt, is weder voorhanden.

VLIEGENLIJM, om vliegen te vangen. Het Fleschje 20 Ct.

BRABÄNDERS **STIJFSELGLANS**, doet het IJzer glad en gemakkelijk over het goed heenloopen en het krijgt eenen mooijen glans. Een zakje kost 13 Cents.

De nieuwe **MINERALE LIJM** is kleurloos, doorschijnend als glas en hecht het gebroken voorwerp, hetzij van Porcelein, Glas, Hout, Marmer, IJzer of ander Metaal, zoo stevig aan elkander, dat het eer op eene andere plaats, dan op de gelijmde, breken zal. Een Fleschje kost 30 Cents.

Het **VLEKKENWATER** neemt alle mogelijke vetvlekken weg uit Zijden, Wollen en andere Stoffen, zonder de kleuren in het minste te veranderen. Prijs per Flacon 40 Cts., groote Flesch *f* 1.

Amsterdam, Verkoophuis.	Krommenie, Wed. *F. Vaarmeijer.*
Haarlem, *J. P. Karthaus.*	Leyden, *L. G. Dirks.*
" Wed. *de Lange en van Ek.*	Medemblik, *K. H. Idema.*
Alkmaar, *J. Brongers Gz.*	Monnickendam, *K. Slot.*
Beverwijk, *C. A. Kühler.*	Nieuwe-Diep, *T. Groen.*
Delft, *J. T. Wagner.*	Purmerend, *S. J. Veen.*
Enkhuizen, *G. Riemderhoff.*	Schagen, *W. A. Hazeu.*
's Hage, *Sack & C°.*	Uitgeest, Wed. *J. Daas.*
Hoogwoud, *H. Storm.*	Zaandam, *K. Nieuwenhuis.*
Hoorn, *P. J. Ruttenberg.*	O. Zaandam, *H. A. Smit*, voor de Koog.
Koog a/d. Zaan, *H. de Jager.*	

en in de bekende Dépôts in de andere Steden. (8/17 59.)

Te Haarlem, bij JOH. ENSCHEDÉ EN ZONEN

PROGRAMMA

VAN DE

NEDERLANDSCHE MAATSCHAPPIJ

TER BEVORDERING VAN

NIJVERHEID.

1859.

De NEDERLANDSCHE MAATSCHAPPIJ TER BEVORDERING VAN NIJVERHEID heeft, in hare *Twee en tachtigste* Algemeene Vergadering, gehouden te Amsterdam, op den 12den en 13den Julij 1859, onder voorzitting van den President-Directeur **Prof. A. H. VAN DER BOON MESCH**, de volgende *Bekrooningen* toegewezen, als:

De zilveren medaille:

Aan de Heeren NOORTVEEN & C°. te *Leiden*, voor monsters arsenikvrije groene verwstof, genaamd hollandsch groen, in 2 nuancen, met 3 daarmede geverwde en verlakte voorwerpen, ingezonden onder de spreuk:

Fabricando fabri fimus.

Voorwaardelijk de 2° gouden medaille:

Aan *drie Gasmeters*, bij de Maatschappij ter beoordeeling ingezonden, wanneer door den inzender het bewijs wordt geleverd dat ook de onderdeelen in zijne fabrijk worden vervaardigd en zijne prijzen gelijk staan met die van het buitenland; tevens zullen hem de aanmerkingen worden medegedeeld, die ter wegneming van sommige gebreken dienen kunnen.

Eervolle vermelding *is toegekend*:

Aan den schrijver eener *Verhandeling over de boterbereiding*, in antwoord op prijsvraag n°. 470, onder de spreuk:

„*De ondervinding is de beste leermeesteres.*"

De uitgeloofde prijs kan voor dit antwoord niet worden toegekend, omdat daarin wel eene goede wijze van boterbereiding is beschreven, maar geene vergelijkende proeven zijn genomen met andere wijzen van boterbereiding, noch gelet op bijomstandigheden welke de botervorming kunnen belemmeren.

Daar er echter weinig over dit onderwerp geschreven is, zoo is besloten, dit antwoord *eervol te vermelden*, als de schrijver het ter plaatsing in het Tijdschrift wil afstaan onder den titel van: *Beschrijving der beste wijze van boterbereiding in*..............

Het zal den schrijver vrijstaan, zijn stuk te wijzigen naar aanleiding der gemaakte aanmerkingen.

De volgende stukken zijn om de daarbij vermelde redenen onbekroond *gebleven.*

Drie monsters *goudvernis*, in antwoord op prijsvraag, n°. 485, onder de spreuken:

a. Drie maal twee is vier,
b. Danielsche Batterij: M. n°. 1 & 2.,
c. Voor het ligchaam welzijn, enz.

Geen der ingezonden monsters kan met de beste fransche, veel minder met de engelsche vergeleken worden; zelfs wordt in ons land goudvernis vervaardigd, dat de ingezondene monsters verre overtreft. De gebreken zijn over het algemeen onvoldoende vloeibaarheid, trage verdamping, minder levendige kleur en minder heldere glans dan bij goudvernis gevorderd worden.

Een *Model Dorschwerktuig*, ingezonden onder de spreuk: *Lang stroo, groot geld.*

Hoewel de Maatschappij hulde doet aan de nette bewerking van het model, kan het niet voor bekrooning in aanmerking komen, omdat de opgaven der natuurlijke grootte van het werktuig en der zwaarte van de dorschvlegels ontbreken, omdat het zeer zamengesteld is en dus het werktuig kostbaar zal moeten zijn en kostbare en moeijelijke herstellingen noodig hebben, eindelijk, omdat het te veel kracht bij het in werking brengen zal vereischen, en het graan waarschijnlijk niet zuiver en niet spoedig genoeg zal afdorschen.

Een monster *Cuero Guano*.

Op grond der genomene proeven, welke geene voldoende resultaten hebben opgeleverd, en omdat in den handel veel betere hulpmeststoffen voorhanden zijn.

Door de Maatschappij zijn de volgende Nieuwe Prijsvragen *uitgeschreven*:

1. De Heer ALEXANDER MERTENS vestigt, in zijne brochure, getiteld: „*De la Culture du Houblon dans les bruyères de* „*Belgique et des Pays-Bas*, Anvers 1857" de aandacht op de geschiktheid der heidevelden voor de hopteelt, en wijst daarin aan, welke groote voordeelen aan deze teelt verbonden zijn.

   Om deze reden looft de Maatschappij hare *gouden medaille* en *f* 300.— uit aan hem, die gedurende drie jaren, minstens één bunder heidegrond met hop zal beteeld hebben en van de bewerking van den grond, de kultuur en de opbrengst der hop het beste verslag inlevert.

   Antwoorden met getuigschriften en monsters hop van minstens 25 K°. in te zenden vóór ultimo September 1863.

2. De Maatschappij looft hare *gouden medaille* uit aan den gezagvoerder van eenen Nederlandschen bodem, welke binnen den tijd van twee jaren, te rekenen van 1 October 1859 het *beste* extract-journaal, *mits gehouden naar de voorschriften van het Koninklijk Nederlandsch Meteorologisch Instituut*, aan haar zal hebben ingeleverd.

   Aan het naastbijkomend journaal zal de tweede gouden medaille worden uitgereikt.

   Voor het geval, dat meerdere journalen door verschillende gezagvoerders ingezonden, gelijke aanspraak mogten geven, zal aan elk de tweede gouden medaille worden toegekend.

3. Het valt niet te ontkennen, dat scholen voor aanstaande handelaren en vooral fabrijkanten eene behoefte van onzen tijd zijn; diegene welke bij onze naburen bestaan, de resultaten, die zij hebben opgeleverd en de reeds aanwezige in ons land laten daaromtrent geen redelijken twijfel.

   De vraag is alleen, voldoen deze laatste, zijn onze inrigtingen van onderwijs voor Fabrijkanten en Kooplieden overeenkomstig onze behoeften, en zoo niet, wat zoude daaromtrent wenschelijk zijn?

   Tevens met het oog op de aanstaande regeling van Hooger en Middelbaar Onderwijs, verlangt de Maatschappij over dit onderwerp eene goede en uitgewerkte verhandeling en belooft voor de door haar het best gekeurde de *gouden medaille* en vijfhonderd gulden.

   Antwoorden in te zenden vóór ultimo September 1861.

De prijsvragen, waarvan de termijn van beantwoording verstreken was en die op nieuw, met *of* zonder eenige verandering, *worden voorgesteld, zijn de volgende*:

1. Vele landbouw-scheikundige onderzoekingen hebben in den laatsten tijd licht verspreid over de soort en hoeveelheid der stoffen, welke gekweekte planten uit den grond tot zich nemen, en over de wijze, waarop men die uit den grond opgenomen stoffen aan den bodem kan terug geven. Intusschen hebben deze nasporingen nog weinig ingang bij den Nederlandschen landbouwer gevonden, eensdeels, zoo het schijnt, uit gebrek aan genoegzame kennis van de welbewezene grondslagen der zaak zelve, anderdeels omdat die zaak nog niet genoeg op den *Nederlandschen grond* en op de in *Nederland gekweekte planten* toegepast en niet genoeg door onmiddelijke proeven, in *Nederland* genomen, bevestigd is.

   De Maatschappij, hierin voor een deel te gemoet wenschende te komen, vraagt:

   1°. Een beknopt en populair overzigt van hetgeen met zekerheid bekend is nopens de *onbewerktuigde* (of *minerale*) stoffen, welke de ook in ons land gekweekte akkerplanten uit den bouwgrond opnemen, en nopens de middelen, die met vrucht aanbevolen zijn, om gebrek aan die delfstoffelijke deelen in den grond voor te komen of te herstellen?

   2°. Het scheikundig onderzoek van ten minste drie soorten, op bouwgronden in Nederland in het groot gekweekte gewassen en wel liefst eene soort van graan, eene peulvrucht en een wortelgewas, ontleed met betrekking tot hun gehalte aan onbewerktuigde stoffen, in verband met een onderzoek derzelfde stoffen in den grond, waarop die gewassen gegroeid zijn, en wel dit laatste vóór dat die gewassen daarin gezaaid of gepoot en nadat zij daaruit ingeoogst waren.

   Bij dit tweede gedeelte der vraag moet in het antwoord duidelijk worden aangewezen, dat deze nasporingen niet tot louter theoretische bespiegelingen leiden, maar dat zij indedaad praktisch nut beloven en dat de voorgeslagene hulpmiddelen door den landbouwer kunnen worden uitgevoerd.

   Prijs: de *gouden medaille* en *f* 500. Antwoorden vóór of op den laatsten September 1862.

2. Wordt gevraagd: „Een handboek voor de beteeling van nieuw ingedijkte of drooggemaakte Polders."

   Prijs de *gouden medaille* en *f* 200.

   Antwoorden in te zenden vóór of op ult°. September 1861.

   Tot toelichting diene dat verlangd wordt: Eene handleiding tot de beste wijze, waarop de Landbouw, gedurende de eerste jaren, zoowel op uit zee ingedijkte polders als in droogmakerijen van meeren of plassen zal kunnen uitgeoefend worden. Het handele alzoo over *al* het werk, dat na het leggen van den dijk en het boven komen van den grond moet plaats hebben, waartoe vooral wordt gebragt:

   a. De beste wijze van verdeelen van den grond of het verkavelen, het plaatsen van woningen, schuren, enz. in verband met de op den duur beste wijze van landbezit, (vrij eigendom, grondpacht, beklemming, enz.)

   b. Het leggen van grootere afwateringen, en van slooten en greppels tot kleinere afscheidingen.

   c. De wijze van behandeling en beteeling van den bodem, naar de verschillende soorten van gronden, waarbij de beste wijze, waarop de gewassen elkander zullen opvolgen of het aan te nemen *bouwsteleel* moet worden opgegeven.

   Alles met inachtneming van hetgeen de ondervinding, vooral in ons land, hieromtrent heeft geleerd.

3. Welke is de beste wijze van Boterbereiding?

   Voor het beste, op zich zelf voldoend antwoord, waarbij zooveel mogelijk met vergelijkende proeven acht geslagen is op de verschillende, daarbij in aanmerking komende omstandigheden, ook die welke de botervorming in sommige gevallen belemmeren, wordt de *gouden medaille* uitgeloofd.

   Aan hem, die een gedeelte van dit onderwerp door vergelijkende proeven heeft opgehelderd, zal de *tweede gouden* of *de zilveren medaille* worden toegekend.

   De antwoorden in te zenden vóór of op ultimo September 1861.

4. De Maatschappij looft hare *gouden medaille* benevens *f* 200 uit, aan hem, die voor ult°. September 1862 zal hebben ingeleverd, eene verhandeling over de ontginning van heideveld door besproeijing, alles met het oog op onzen Nederlandschen bodem.

   De Maatschappij, overtuigd, dat niet één bepaald stelsel van besproeijing voor alle heidevelden geschikt is, verlangt daarvoor eene handleiding te bekomen. Zij vraagt berekeningen van kosten, en schets-teekeningen, zoo van voedings- als van afwateringskanalen, alsmede van de kunstwerken, die noodig zullen geoordeeld worden; zij wenscht dat daarin op voldoende gronden aangewezen worde, welk water en welke bodem voor de besproeijing geschikt zijn, en welke die geschiktheid missen. Zij vraagt de waarde der gronden na de daarstelling der werken, vergeleken met de oorspronkelijke waarde en de aantewenden kosten, zoo naauwkeurig mogelijk opgegeven te zien.

5. Bij de groote moeijelijkheid, die er in gelegen is, om den gewonen landbouwer smaak voor geschriften over zijn vak inteboezemen, en bij gebrek aan lectuur welke voor hem geschikt is, vraagt de Maatschappij:

   Eene verzameling van ten minste vijf en twintig losse stukjes, ieder ongeveer een half vel druks groot, in groot octavo formaat, bestemd en geschikt om onder den boerenstand verspreid te worden.

   Populariteit in den vorm moet aan degelijkheid van inhoud gepaard gaan, met het doel om bij den landman nadenken en lust tot onderzoek optewekken of bestaande vooroordeelen te bestrijden.

   De Maatschappij wil den schrijver in de keuze der onderwerpen niet beperken, maar zoude wenschen, nevens den akkerbouw ook de veeteelt, nevens de bouwlanden ook de graslanden behandeld te zien.

   Zij looft voor de beste en op zich zelve voldoende verzameling hare *zilveren medaille en eene belooning van f* 150 uit, doch behoudt zich het regt voor, om uit de aan haar intezenden en niet bekroonde verzamelingen, de voor haar doel geschikt gerekende opstellen tegen eene billijke belooning overtenemen, en deze, hetzij met andere vereenigd, hetzij afzonderlijk, uittegeven. Antwoorden intezenden vóór ult° September 1861.

6. Men vraagt, *ten eerste:*

   a. Of de inlandsch gestampte meekrap, na verloop van 2, 3 of 4 jaren aan innerlijke waarde vermeerderd, en zoo ja,

   b. door welke oorzaken deze verandering wordt te weeg gebragt,

   c. of naar aanleiding van de *sub. b.* beantwoorde vraag, die oorzaken dezelfde verandering te weeg brengen, in de racine of gedroogde wortel.

   Ten tweede: Welke middelen geeft de wetenschap aan de hand, om aan de gestampte of gemalen meekrap en aan de racine de waardevermeerdering welke de tijd slechts langzaam aanbrengt, spoediger mede te deelen en welke is het geschikst oogenblik, om deze middelen toe te passen, met bijvoeging echter, dat de inzender verpligt zal zijn over te leggen monsters van door hem bewerkte en van de tot bewerking gebezigde meekrap, alsmede vergelijkende monsters van katoenen of wollen stoffen met deze meekrap geverwd, gestaafd door berekeningen, waaruit blijkt, dat de waardevermeerdering ten minste de kosten van bereiding goedmaakt.

   De Maatschappij looft hiervoor uit hare *gouden medaille en eene premie van f* 300.

   Antwoorden in te zenden vóór ultimo September 1862.

7. Behalve de rondgeweven Manchons, aan den vervaardiger waarvan vroeger door de Maatschappij eene *zilveren medaille* is toegekend, worden door de machinale papierfabrijken gebruikt, rond geweven Vilten, van verschillende grootte of dikte, naar gelang dat deze voor de eerste of tweede pers-rollen, dan wel voor droogvilten moeten dienen.

   Het verbruik daarvan is veel aanzienlijker dan dat der rondgeweven Manchons. De Maatschappij looft dus hare *gouden medaille* uit aan hem, die van iedere soort minstens ééne Vilt van voldoende qualiteit, vóór of op den laatste September 1861 inzendt, met opgaaf van prijzen en getuigschriften.

8. De Maatschappij looft hare *gouden medaille* uit aan dengene, die in Nederland van koperdraad geweven Doek vervaardigt, ter voldoening aan de behoeften bij onze machinale papierfabrijken, en dat in deugdzaamheid en prijs het buitenlandsche evenaart. Inzending van proeven voor ult°. September 1861.

De prijsvragen, van welke de termijn van beantwoording met het einde van September 1859 *zal zijn afgeloopen, en waarop nog antwoorden kunnen worden ingezonden, zijn de volgende*:

1. Daar het *Ammoniakaal Water* der steenkolen- gas- fabrijken in den landbouw tot vermeerdering der vruchtbaarheid van den grond wordt aangewend, en het wenschelijk is, te onderzoeken, in hoe verre dergelijke vloeistof eene nuttige toepassing voor den Nederlandschen landbouw kan opleveren, zoo biedt de Maatschappij de tweede *gouden medaille* aan hem, die een met voldoende getuigschriften voorzien verslag van naauwkeurige en vergelijkende proeven, met voortbrengselen van gas-fabrijken, ammoniakaal water, gaskalk, enz. genomen heeft, voor elk dezer voortbrengselen op ten minste vijf en twintig nederlandsche roeden, en *f* 100 daarenboven aan hem, die verslag van proeven met een tweede of derde van die voortbrengselen, vóór of op ult°. September 1859, aan de Maatschappij zal hebben ingezonden. Men vergelijke *Dingl. Polytechnisch. Journal*, Band LXXXIX S. 286. n°. 469.

2. De gewoonte om, bij de bereiding van sommige soorten van Kaas, de wrongel met de voeten te treden, heeft voor den verbruiker iets onaangenaams, zoodat het wenschelijk geacht wordt, deze bewerking door eene meer geschikte te vervangen. De Maatschappij looft tot dat einde hare *tweede gouden medaille* uit aan hem, die een molen of ander doelmatig werktuig zal aanwenden, en van die bewerking eene voldoende uitkomst, door genoegzame getuigschriften gestaafd, zal hebben doen blijken.

   De stukken ter beantwoording intezenden vóór of op den laatsten September 1859. n°. 478.

3. De Maatschappij looft de *Koninklijke gouden medaille* uit voor de beste handleiding van eene broodbereiding; antwoorden in te zenden ult°. September 1859. n°. 501.

4. Welke zijn de stoffen die de arsenik-houdende verw- en kleurstoffen kunnen vervangen in woningen, of bij voorwerpen voor dagelijksch gebruik. Men verlangt daarbij eene naauwkeurige en volledige opgave van de bereidingswijze en de chemische geaardheid der voorgestelde surrogaten, de aanwijzing van hun gebruik, benevens monsters en bewijzen, dat zij in duurzaamheid en fraaiheid bij de arsenikhoudende kleurstoffen niet te zeer achterstaan, om hunne algemeene invoering mogelijk te maken.

   De Maatschappij looft daarvoor hare *tweede gouden medaille* uit.

   Antwoorden intezenden vóór ult°. September 1859. n°. 486.

5. Onder de voorwerpen van weelde, die uit het buitenland aan ons toevloeijen, verdienen de beeldjes, pendules, vazen en andere sieraden van kunst-albast eene bepaalde aandacht; hunne zuivere bewerking en doorschijnende toon bewijzen dat men, vooral in Frankrijk en Italie, vrij ver in die kunst bedreven is. Dit lokt de vraag uit of die kunst door de grondstoffen, de luchtgesteldheid of door andere oorzaken uitsluitend aan de bewoners van die landen eigen is en ook niet hier te lande is te beoefenen.

   Ten einde dit te beproeven, biedt de Maatschappij hare *gouden medaille* aan hem, die uit de ruwe grondstoffen zoodanige voorwerpen hier te lande heeft vervaardigd en daarvan een tiental verschillende beeldjes en andere sieraden inzendt, welke met de buitenlandsche in zuivere bewerking, doorschijnendheid, kleur en prijs gelijk staan, vergezeld van de noodige getuigschriften, alsmede van het bewijs, dat zij in den handel zijn gebragt.

   Het maken van zoodanige voorwerpen uit van buiten ingevoerde tot kunst-albast bereide platen of blokken is hiervan uitgesloten.

   Inzending met getuigschriften vóór ult°. Sept. 1859. n°. 471.

6. Men vraagt eene handleiding om woningen en publieke gebouwen, zoo als koffijhuizen en concertzalen, te verwarmen en te ventileren.

   De *gouden medaille* wordt uitgeloofd; antwoorden in te zenden ult°. September 1859; n°. 502.

7. Men vraagt een middel om gewoon gesmeerd zwart leder, hoofdzakelijk tuig- en kapleder, op eenvoudige wijze, zonder omslagtige toestellen, eenen schoonen en duurzamen glans te geven, zoodat het leder na de bewerking niet kleeft, noch bij het wrijven of buigen witachtig wordt en tegen den invloed van de lucht en vochtigheid bestand is. Aan het beste antwoord zal de *tweede gouden medaille* worden toegekend. Monsters en antwoorden intezenden vóór ultimo September 1859. n°. 484.

8. Welke is de beste inrigting van Urinoirs op straten en pleinen? Men verlangt bij de beantwoording eene naauwkeurige beschrijving en teekening der aanbevolen Urinoirs, tevens met opgave der waarschijnlijke kosten en verdere beschrijving, hoe de vergaarbakken het best kunnen geledigd en gereinigd en de urine het geschikst kan verveerd worden.

   Voor het voldoende antwoord, in te zenden vóór ultimo September 1859, wordt de *gouden medaille* uitgeloofd. n°. 510.

9. Invoer van gedroogde Bananen van goede qualiteit uit onze overzeesche bezittingen in genoegzame hoeveelheid om het succes in den handel te beproeven; de *gouden medaille*, 1859. n°. 438.

Prijsvragen *waarop met* Ultimo September van ieder jaar, *antwoorden kunnen worden ingezonden.*

1. *Verscheidene medailles* en *premiën*, zoo te zamen als afzonderlijk, zullen *jaarlijks*, naar mate der verdiensten en het gewigt der zaak, ter beoordeeling van de Algemeene Vergadering, uitgedeeld worden aan die *scheeps-officieren*, *stuurlieden* en alle *andere personen* in dit koningrijk, welke de beste waarnemin-

gen van nuttige zaken, nuttige ontdekkingen of de naauwkeurigste proefnemingen, met nieuw uitgedachte middelen, de *verbetering der zeevaart en visscherijen* betreffende, hebben gedaan, en deze, zooveel mogelijk met getuigenissen of bewijzen gestaafd, zullen hebben medegedeeld. De opgaven, met bewijzen of getuigschriften in te zenden vóór of op den *laatsten September van ieder jaar.* n°. 391.

2. Planten, gewassen en boomen, tot nog toe in dit Rijk tot nuttig gebruik niet aangekweekt, opgeven, en het nut en voordeel met proeven bewijzen; voor elk derzelve eene *premie* van *vijftig gulden.* Inzendingen vóór of op den laatsten September van ieder jaar; n°. 16.

3. Een onbekend of niet algemeen gebruikelijk werktuig invoeren, waardoor meerder voordeel in den landbouw verkregen wordt; de *eerste* of *tweede gouden* of de *zilveren medaille.* n°. 17. Inzending ult°. September van ieder jaar.

4. Eenig werktuig, gedetailleerde teekening of volledig model intezenden, dienstig voor fabrijken en hetwelk tot heden binnen dit Koningrijk nog niet in gebruik is geweest; het gebruik met proeven voldoende aantoonen. Naar gelang van het nut der zaak eene aanzienlijke belooning; vóór of op den laatsten September van ieder jaar. n°. 41.

5. Aan elk leerboek over eenigen tak van Nijverheid, hetwelk aan de Maatschapij in handschrift ingezonden is en hare goedkeuring wegdraagt, zal de *tweede gouden medaille* worden toegekend; terwijl eene aan de waarde van het boek geëvenredigde belooning daarbij kan gevoegd worden.

Het bekroonde leerboek blijft het eigendom des inzenders, die het alzoo in het licht zal kunnen geven of eene overeenkomst met de Maatschappij over de uitgave sluiten.

Noch medaille, noch belooning zal evenwel mogen worden uitgereikt, vóór dat het bekroonde leerboek werkelijk in het licht gegeven is.

Antwoorden in te zenden vóór ultimo September van ieder jaar. n°. 352.

De prijsvragen, van welke de termijn van beantwoording **na September 1859** *zal zijn afgeloopen, en waarop de Maatschappij op zijnen tijd antwoorden te gemoet ziet, zijn de volgende:*

Met **ult°. September 1860.**

1. Het verbouwen van *Lupinen* schijnt belangrijke uitkomsten opgeleverd te hebben. De Maatschappij wenscht het nemen van proeven met deze gewassen op schrale gronden in Nederland te bevorderen en looft hare *tweede gouden medaille* en *f*100 uit aan hem, die ten minste één bunder land daarmede bezaaid en het beste verslag omtrent het gebruik dezer gewassen, zoo tot groene bemesting, als tot veevoeder, met de noodige bewijzen gestaafd, ingeleverd zal hebben, vóór of op den laatsten September 1860.

Wanneer er meer dan één verslag ingezonden is, zal aan het in waarde op het bekroonde stuk volgend antwoord, mits op zich zelf ook voldoende, de *zilveren medaille* en *f*50 worten toegewezen.

Zie over de *Lupinen* onder anderen het Tijdschrift van Nijverheid 1856, bladz. 37—39, 1857 bladz. 9—13 en de daar aangehaalde werken, als ook W. Kette, *die Lupine als Feldfrucht.* 5e *Auflage*, *Berlin* 1856. n°. 477.

2. Welke zijn de redenen, dat de bemesting met *beenderen* in Nederland nog zoo weinig in gebruik is en tot dusver nog weinig goede uitkomsten heeft opgeleverd? Welke middelen, (bijv. de behandeling van beenderen met zwavelzuur, enz.) zoude men in het werk kunnen stellen, om deze mestspecie hier te lande meer algemeen en met voordeel te doen gebruiken? Men verlangt het betoog door proefnemingen op ten minste één bunder land in Nederland genomen (hetzij reeds beschrevene hetzij nieuw in het werk gestelde proeven) opgehelderd en bevestigd te zien.

Prijs de *tweede gouden medaille* en *f*150.

Antwoorden intezenden vóór ult°. September 1860. n°. 479.

3. Daar velen de *Maïs* of *turksche Tarwe* als een nuttig en voordeelig groen voeder beschouwen, zoo looft de Maatschappij, naar de waarde van het ingezonden antwoord, hare *tweede gouden medaille* uit, aan hem, die *Maïs* tot groen voeder aangekweekt en op goede berekeningen daarvan het voor- of nadeel aangetoond heeft. De proef moet genomen worden met ¼ bunder lands, terwijl er tevens opgave dient gedaan te worden *van de soort* van maïs, die men tot het bedoelde einde het meest geschikt acht.

De antwoorden, met bewijzen en getuigschriften, intezenden vóór ult°. September 1860. n°. 480.

4. Sedert eenige jaren wordt, in onderscheidene oorden van Nederland, zeer geklaagd over het *niet opnemen van kalf bij koeijen.* Men vraagt daarom, waaraan moet dit kwaad worden toegeschreven; welke zijn de oorzaken en gevolgen, en welke middelen kunnen worden aangewend tot voorkoming van hetzelve?

De Maatschappij looft hare *tweede gouden medaille* uit aan dengene, die vóór of op den laatsten September 1860 hieromtrent een antwoord zal hebben ingezonden, op voldoende waarnemingen gegrond en door bewijzen gestaafd. n°. 481.

5. De Zweedsche wijze om de melk in warme of verwarmde vertrekken te bewaren, om daardoor de afscheiding der room te bevorderen, verdient nader beproefd te worden. De Maatschappij looft alzoo hare *gouden medaille* uit aan hem, die zoodanige proeven met genoegzame voorzorgen zal genomen hebben en daarvan het meest volledig verslag inlevert vóór ultimo September 1860. Over dit onderwerp kan men nalezen:

„*Neue Schwedische Milchwirthschaft ohne Keller, erfunden und beschrieben von* P. U. Gassander, *Major Gutsbesitzer in Schweden. Mit Zeugnissen für die Richtigkeit ihrer Principien und für die praktische Nützlichkeit begleitet von Hofr. Dr.* A. Stöckhardt *und Dr.* H. Schober, *Professoren in Tharand. Dresden* 1856". n°. 489.

6. Eene beschrijving van de wording der schorren, aanwassen of kwelders in Nederland, met vermelding der beste middelen om de vorming van zoodanige gronden te bevorderen. Antwoorden in te leveren met ultimo September 1860, onder uitloving der *gouden medaille.*

Men zal de tweede *gouden medaille* geven voor eene genoegzaam belangrijke beantwoording dezer vraag, over een gedeelte van Nederland. n°. 490.

7. Men verlangt een oordeelkundig overzigt van hetgeen bekend is over insekten of wormen, als oorzaken van ziekte aan de oppervlakte der plant (roest, meeldauw, enz. enz.), bij in *Nederland* algemeen geteelde gewassen, voorts eigene waarnemingen over dit belangrijk vraagpunt en over de middelen tegen deze ziekte-oorzaak aan te wenden?

Prijs de *gouden medaille.* Antwoorden in te zenden met ultimo September 1860. n°. 491.

8. De Maatschappij verlangt, dat de verhandeling om de bouwlanden van *Hoef-* of *Stinkblad* (*Tussilago Farfara*) te zuiveren, bekroond in het jaar 1788, welke verhandeling niet in alle opzigten aan het oogmerk voldoet, zal worden herzien en uitgebreid. De nieuwe middelen, welke hierbij zullen opgegeven worden, om het bestaande kwaad te weren, moeten door bewijzen en getuigschriften worden gestaafd en goed uitvoerbaar zijn.

Voor het best gekeurd antwoord, intezenden vóór of op ultimo September 1860, looft de Maatschappij hare *tweede gouden medaille* uit; n°. 494.

9. De Maatschappij looft hare *tweede gouden medaille* uit voor de beste verhandeling op de vraag: Hoe moeten Model- en Proefboerderijen in Nederland ingerigt worden, om daarvan het meeste nut voor het algemeen te trekken. Antwoorden intezenden voor ultimo September 1860. n°. 498.

10. De Maatschappij vraagt:

a. Welke wijze van afvoer of verzameling van fecale stoffen en verderen afval uit onze steden, is met het oog op het nut van deze voor den Landbouw het meest verkiesselijk.

b. Hoe moeten deze stoffen worden toebereid, opdat zij behoorlijk kunnen worden vervoerd, en toch hare mestende kracht niet verminderd, maar zooveel mogelijk versterkt worde?

c. De Maatschappij verlangt, dat de beantwoording dezer vraag zoodanig geschiede, dat de gezondheids-toestand der steden zooveel mogelijk gebaat worde, en de kosten van toebereiding aan de waarde van het product geëvenredigd zijn.

De Maatschappij looft hare *eerste gouden medaille* en *f* 500 uit; antwoorden intezenden voor September 1860. n°. 503.

11. Hoewel sedert de uitvinding van het *Dumontsche filtrum*, de ontkleuring van plantenvloeistoffen bepaaldelijk der suikeroplossing door middel van beenzwart, eene groote uitbreiding verkregen heeft, zoo is het echter niet te ontkennen, dat de toepassing daarvan in het groot nog niet is gebragt op die hoogte, waarvoor zij vatbaar is.

Hiervan getuigen de verschillende handelwijzen der fabriekanten, waarvan sommige lijnregt tegen de theorie der ontkleuring schijnen te strijden, alsmede het verschil van gevoelen, dat bestaat omtrent de wijze van verlevendiging (revivicatie) van het gebruikte beenzwart langs den natten weg door loogen, of langs den droogen weg door overgloeijing.

Daar nu de Maatschappij het van belang acht, dat de ontkleuring door middel van beenzwart in het groot zooveel mogelijk tot zekerheid worde gebragt, looft zij hare *gouden medaille* uit aan den zamensteller van een voldoend en volledig handboek over de fabrijkmatige ontkleuring door middel van beenzwart, waarin zal moeten behandeld worden:

a. De vereischte gesteldheid van de te ontkleuren vloeistof.

b. Idem van het daartoe te bezigen beenzwart ter opneming van de meeste kleurstof.

c. De verschillende wijzen waarop de opgenomene kleurstof aan het beenzwart weder ontnomen kan worden; aan welke wijze de voorkeur moet worden gegeven en hoe deze moet worden uitgevoerd, met bepaling van:

d. Den inhoud en de verdere gesteldheid der filtrums, de hoegrootheid van de korrels van het beenzwart met de mate van snelheid der filtratie en de hiermede verkregen graad van ontkleuring en van den invloed, die een en ander heeft op de hoedanigheid der te ontkleuren vloeistof.

Terwijl aan den schrijver van zoodanig handboek nog eene remuneratie van *f*600 zal worden toegekend, indien het zal bewezen zijn, dat zijne opgegevene methode in het groot toegepast wordt en boven de andere bestaande handelwijzen den voorrang verdient.

Antwoorden in te zenden vóór ultimo September 1860. n°. 504.

12. Daar in verscheidene gedeelten van Java, Sumatra, Borneo en andere eilanden van den grooten Indischen Archipel, sedert onheugelijke jaren, door de eilanders uit eene soort van brandnetel, bekend onder den Maleischen naam van *Ramee* of *Ramie* (*Boehmeria tenacissima,* Gaudichaud; Blume, *Museum Lugduno-Batavum*, II, p. 211—212, tab. 56 B) eene vezelachtige stof gewonnen wordt, welke zich, door duurzaamheid en fraaiheid van voorkomen, bijzonder gunstig aanbeveelt voor alle zoodanige fabrijkaten, waarvan hennep en vlas de grondstof uitmaken, en daar het hoogst waarschijnlijk is, dat de uitbreiding der kultuur van deze plant in de Nederlandsche koloniën, en dien ten gevolge de matige prijs, waarvoor de vezelachtige stof, die zij oplevert, ter markt zal kunnen komen, eene nieuwe bron van welvaart, zoowel voor de koloniën, als voor de nijverheid in ons vaderland, zou openen, zoo looft de Maatschappij hare *gouden medaille* en *f* 500 daarenboven tot premie uit, aan dengene, die ten minste een bunder lands met gemelden brandnetel beplant, en de daarvan gedurende twee jaren gewonnen vezelstof, wel behandeld, in Nederland verkrijgbaar gesteld zal hebben; behoudens 50 ned. ponden, daarvan aan de Maatschappij te zenden, te gelijk met een uitvoerig verslag aangaande de kultuur en bereiding dezer vezelstof, en eene naauwkeurige opgave van den prijs, waarvoor zij in den handel zal kunnen geleverd worden.

De antwoorden, door voldoende bewijzen en certificaten van oorsprong gestaafd, moeten vóór of op den laatsten September 1860 worden ingezonden, terwijl nogtans de bekrooning ieder jaar zal kunnen plaats hebben, zoodra er aan het gevraagde zal voldaan zijn; zullende de toewijzing der premie van *f* 500,— slechts *éénmaal*, en wel aan dengene geschieden, die de meeste vezelstof van deze plant, op Java of in eenig ander gedeelte onzer Oost- en West-Indische bezittingen gewonnen en van voldoende hoedanigheid, hier te lande ter markt zal hebben gebragt, terwijl daarentegen de bekrooning met de *gouden medaille*, tot aan *drie* personen, die aan de voorgeschreven vereischten zullen hebben voldaan, kan te beurt vallen, mits de bedoelde aanplanting in onderscheidene streken van Oost- en West-Indie hebbe plaats gehad. n°. 487.

13. Dewijl de kustvisscherij in Nederland steeds van hoog belang is geweest, en de kennis der geschiedenis dier visscherij nuttige gevolgen kan hebben, zoo vraagt de Maatschappij onder uitloving harer *gouden medaille:*

Eene volledige geschiedenis van de Nederlandsche kustvisscherij met opgave van al hetgeen daaromtrent opmerking verdient, zoo mogelijk met beschrijving van het vischwant, hetwelk in verschillende tijden in gebruik is geweest, terwijl het wenschelijk is, dat daarbij de geschiedenis der kustvisscherij van Vlaanderen worde opgenomen.

De beantwoording met opgave der bronnen intezenden vóór of op den laatsten September 1860. n°. 488.

14. Men houdt het er voor, dat de wetten op den accijns voor vele fabrijkmatige inrigtingen, zoo als bierbrouwerijen, zeepziederijen, jeneverstokerijen, enz., niet slechts hare verdere volmaking, maar zelfs hare technische ontwikkeling tot op het tegenwoordig standpunt der wetenschap tegengaan.

Het ware alzoo te wenschen, dat die wetten door nieuwe werden vervangen, die den fabrijkant in de volmaking van zijne industrie vrij lieten en toch de belangen van de schatkist verzekerden.

De Maatschappij het van belang achtende, dat zoolang de accijnsen in ons belastingstelsel worden opgenomen, de beginselen, waarop zoodanige wetten moeten berusten, uitgemaakt en algemeen bekend worden, looft voor elk der door haar voldoend en best gekeurde verhandeling over een of meer dezer onderwerpen hare *gouden medaille* uit.

Antwoorden in te zenden vóór ultimo September 1860. n°. 508.

15. Wel is men vrij algemeen van gevoelen, dat het gebruik van kinderen tot fabrijkarbeid, niet alleen hunne ligchamelijke, maar ook hunne verstandelijke en zedelijke ontwikkeling zeer benadeelt, doch altijd bestaat over de hoegrootheid van dit nadeel eenig verschil. Bovendien is het eene niet minder belangrijke vraag, en waarover de gevoelens nog al uiteenloopen, of het bezigen van kinderen in fabrijken *voor de nijverheid zelve* voor- of nadeelig is. Daarom vraagt de Maatschappij:

1°. Een volledig onderzoek naar den invloed, dien het gebruik van kinderen tot fabrijkarbeid heeft op hunne ligchamelijke, verstandelijke en zedelijke ontwikkeling, getoetst aan hetgeen de ondervinding daaromtrent zoo hier te lande als in Engeland en elders heeft geleerd.

2°. In hoever zoude eene wet, waarbij het gebruik van kinderen in fabrijken eenigzins werd beperkt, voor de nijverheid zelve voor- of nadeelig zijn? En, is zulk eene wet voordeelig, wat zoude zij dan hoofdzakelijk moeten bevatten? Wat is hieromtrent in andere landen bepaald, en met welk gevolg?

Aan het best voldoende antwoord looft de Maatschappij hare *gouden medaille* en *f* 300,— uit: Antwoorden intezenden met ult. Sept. 1860. n°. 509.

Met ult°. September 1861.

16. De Maatschappij looft hare *tweede gouden medaille* uit voor de beste en tevens genoegzaam naauwkeurige opgave van proeven met de *bemesting van den grond* of van *gras of ak planten* met *verdund zwavelzuur*, van eene bepaalde sterkte zulks op ten minste 25 nederlandsche roeden. Zie hier Beyer, *Allg. Zeitung für die Landwirthschaft*, 1841, s. 8 89; 1843, s. 357—365, en 1845, s. 141—143, en *Tijdsch van Nijverheid*, D. VII, St. 2, bladz. 278—279 en 638—6

Antwoorden, met volledige bewijzen en getuigschriften, tezenden vóór of op den laatsten September 1861. n°. 492

17. Op welke wijze kan het zwavelzuur, hetzij op zich zelf, he in vereeniging met andere stoffen, als een brandwerend m del, tot bereiding van het zaaizaad worden gebezigd? Maatschappij wenscht, dat hieromtrent eenige proeven word genomen met tarwe, haver en gerst, en wel in dier voege, voor elk gewas ten minste één bunder worde genomen, waar een gedeelte zonder bereiding, een ander gedeelte met za door zwavelzuur bereid, worde bezaaid.

De antwoorden met getuigschriften intezenden vóór of ult°. September 1861, met uitloving der *tweede gouden m daille* en *f* 100. n°. 495.

18. Welke middelen kunnen er worden aangewend om het m derkoren (*Secale cornutum*) in de rogge voor te komen? p de *tweede gouden medaille.* Antwoorden intezenden vóór ulti September 1861. n°. 496.

19. Er bestaan belangrijke beschrijvingen van den Landbouw eenige gedeelten van Nederland, terwijl echter deze afzond lijke opstellen niet anders kunnen worden beschouwd, dan bouwstoffen voor eene algemeene wetenschappelijke beschr ving van den Landbouw in Nederland, en er, behalve de b schrevene, hier te lande nog eene menigte andere wijzen den Landbouw te drijven bestaan, welke evenzeer belang zijn voor de geschiedenis der wetenschap en de vergelijki van den toestand onzes Landbouws met dien van den buite landschen, zoo zoude het hoogst wenschelijk zijn, langzame hand genoegzame bouwstoffen bijeen te kunnen verzamele voor eene volledige beschrijving van het boeren-bedrijf ov het geheele Koningrijk.

De Maatschappij verlangt te dien einde: „Eene naau keurige Landhuishoudkundige beschrijving van eene Provin van Nederland of van een genoegzaam belangrijk gedeelte v deze."

Voor elk voldoend, en ingeval van mededinging, best g keurd antwoord, looft de Maatschappij uit hare *gouden m daille*, en indien de verdienste van het stuk daartoe gro geeft, eene remuneratie. De antwoorden intezenden vóór op ultimo September 1861. n°. 497.

20. Men vraagt een overzigt van den staat der landhuishoudi en landhuishoudkundige kennis in *Nederland*: in vergelijki met die van andere landen, vooral met die van Engeland België en Duitschland, met het doel om, zonder uit het o te verliezen het wezenlijke goede, dat ons vaderland in d opzigt bezit, echter inzonderheid na te gaan, in welke punte en door het inslaan van welken weg onze landbouw, naar die van andere volken verbeterd zoude kunnen worden.

Voor het beste en voldoende antwoord looft de Maatschap pij hare *gouden medaille* en *f* 150 uit. Intezenden vóór of o den laatsten September 1861, n°. 493.

21. Daar de *Perzik-* en andere *Steenvruchtboomen* aan een onge mak, het *wit* genaamd, onderhevig zijn, waardoor de blade ren wit worden en de boom verkwijnt of sterft, zoo word gevraagd: of er iets bekend is omtrent de oorzaak en den aar dezer kwaal en welke de wijze is om die voortekomen of t genezen? De Maatschappij looft daartoe uit hare *tweede gou den medaille.*

Opgaaf van gedane proeven, met bewijzen en getuigschrif ten, intezenden vóór of op den laatsten September 1861. n°. 499

22. de gouden medaille *welke door* zijne majesteit onze beschermheer *voor de Maatschappij is beschikbaar gesteld wordt uitgeloofd* aan dengene, die in Nederland fabrijkmatig vervaardigd zal hebben ploegen, in prijs en deugdzaamheid geheel gelijkstaande aan de Amerikaansche Arendploegen, ui de fabrijk van de heeren John Mayer en C°. te *New-York.*

Een in zoodanige fabrijk vervaardigden ploeg met bewijzen en getuigschriften intezenden voor of op ult°. September 1861. n°. 500.

23. In vele wetenschappelijke werken worden thans de afbeeldingen, die tot toelichting moeten dienen, in den tekst zelve gevoegd, waartoe men zich van houtsneden bedient, in welker vervaardiging men echter hier te lande verre bij het buitenland ten achteren staat. De graveerkunst heeft hier altijd uitmuntende voortbrengselen opgeleverd en de Maatschappij wenscht dat ook in dit opzigt de houtsneekunst aan alle eischen mag voldoen, die daarvan thans gevorderd worden. Zij looft daarom de *gouden medaille* uit aan hem, die daarvan voldoende proeven inlevert, welke met de beste buitenlandsche kunnen wedijveren. Proeven en getuigschriften intezenden vóór of op den laatsten September 1860. n°. 505.

24. De Maatschappij vraagt eene opgave en beoordeeling der scheikundige middelen om de gewone wijze van *rooting van hennep en vlas* te vervangen. Zij verlangt eene naauwkeurige beschrijving van de *geheele bewerking*; zoowel als der proefnemingen, welke gestrekt hebben ter beoordeeling.

Voor het best voldoend antwoord loofd de Maatschappij hare *gouden medaille* uit. Antwoorden in te zenden vóór ult°. September 1860. n°. 506.

25. Daar de uitkomsten, door Talbot en anderen bekend gemaakt, den weg aanwijzen, om, met behulp van *scheikundige preparaten*, door *invloed van het zonnelicht*, zoowel als van *kunstlicht*, afteekeningen van velerhande voorwerpen, alsmede overdrukken van prenten en teekeningen te verkrijgen; zoo looft de Maatschappij eene premie uit, bestaande in hare *tweede gouden medaille* of *vijf en zeventig guldens*, aan den nederlandschen kunstenaar, die het middel zal ontdekken en mededeelen, om van deze nieuwe wijze van teekenen door het licht (*Photographie*), op eene allezins voldoende wijze gebruik te maken tot het regtstreeks voortbrengen van afteekeningen en indrukken op den lithographischen steen. Monsters en afdrukken, benevens bewijzen en getuigschriften, in te zenden voor of op den laatsten September 1860. n°. 507.

Al de hierboven, *bij uittreksel* medegedeelde Prijsvragen met de voorwaarden, waarnaar men zich bij de beantwoording hebbe te gedragen, zijn vervat in afzonderlijke stukken, tot en met het jaar 1844, terwijl die over 1845 tot en met 1859 ingesloten, zijn geplaatst in het Tijdschrift der Maatschappij en daarenboven in het jaarlijksche Programma.

Verder verklaart de Maatschappij, dat, zoo dikwerf het mogt blijken, dat de inhoud van gedrukte stukken of geschriften, *hetzij geheel, of gedeeltelijk aan haar* als het eigen werk der inzenders *ware ingezonden, alsdan de naambriefjes zullen worden geopend en de namen bekend gemaakt, zonder dat op het ingezonden stuk eenige acht zal worden geslagen.* (Art. 121 der wet.)

Voorts wordt herinnerd, dat de *inzenders* van Stukken, *die onmiddellijk* en *zonder eenige bepaalde uitnoodiging* aan de Maatschappij worden toegezonden, *bij Directeuren moeten bekend zijn*, welke den naam geheim houden, tot na de uitspraak van de Algemeene Vergadering, aangezien het Departement, onder welks ressort de inzender woonachtig is, *niet* met de beoordeeling mag worden belast.

Alle Stukken, ter beantwoording van Prijsvragen, bij de Maatschappij inteleveren, moeten *op den tijd*, bij de vraag bepaald, met een *kennelijk teeken*, en de *antwoorden* of *verhandelingen* met eene *spreuk* of *motto* voorzien, worden ingezonden, terwijl daarbij de *getuigschriften*, zoowel als de opgave van *naam* en *woonplaats* van den inzender, ieder in een afzonderlijk verzegeld biljet, voerende ten opschrift de spreuk of het motto, *franco* moeten worden toegezonden aan den *Algemeenen Secretaris-Penningmeester der Maatschappij* F. W. VAN EEDEN, *te Haarlem.*

Te Haarlem bij JOH. ENSCHEDÉ en ZONEN.